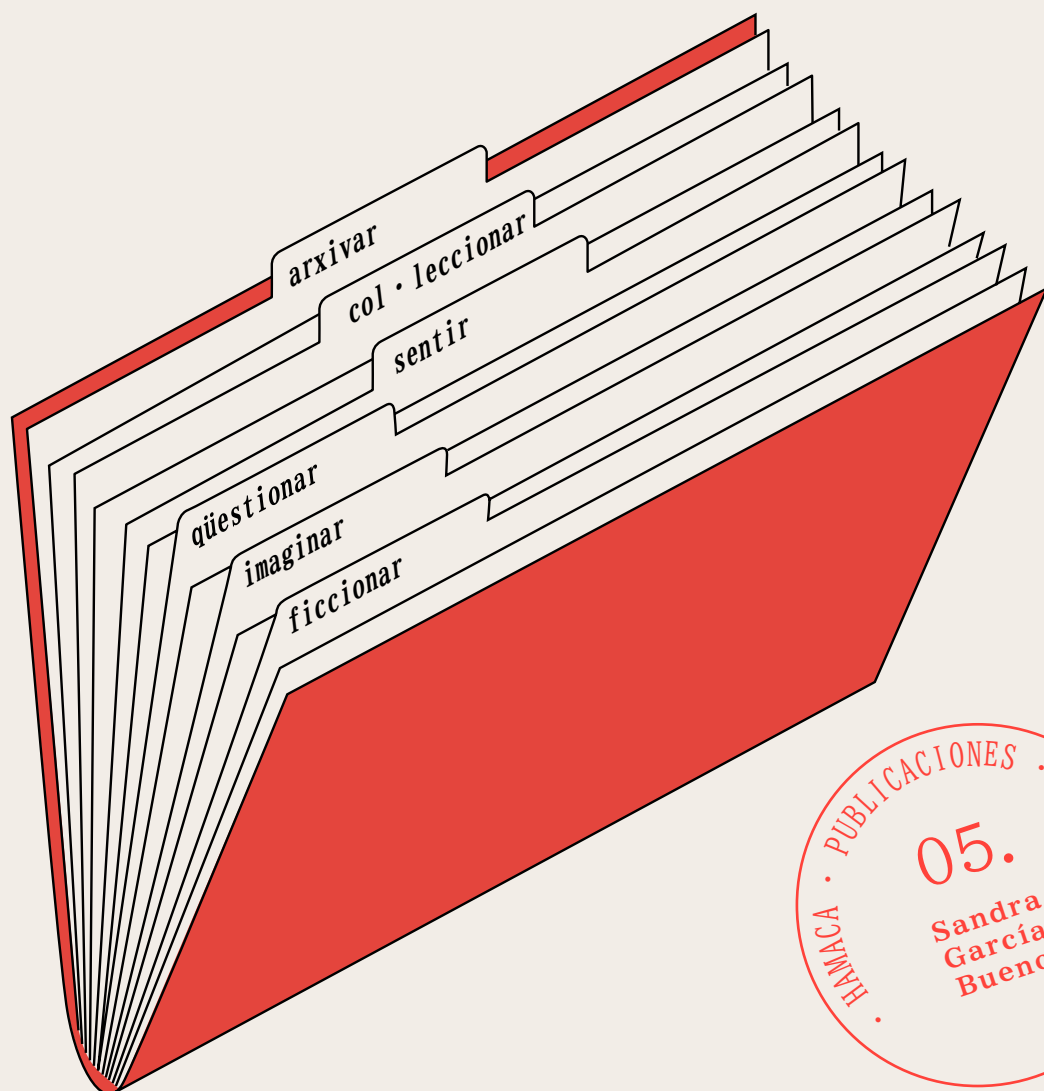

A L' OMBRA HI HA LA MEVA MÀ: SOBRE EL GEST SUBJECTIU EN L' ART D' ARXIVAR.

Sandra García Bueno

A l'ombra hi ha la meva mà: sobre el gest subjectiu en l'art d'arxivar.

Text_ Sandra García Bueno

(resultat de la Convocatòria d'investigació HAMACA-EQZE 2025)

Traducció_ HAMACA

Disseny editorial_ Paula y Berni de La Pera Ediciones

Edició_ setembre 2026

Vídeos del catàleg esmentats a “A l'ombra hi ha la meva mà”:

- _ *Campo de sueños* (2016) María Cañas
- _ *Valdediós* (2019) Elena Duque
- _ *Las partes de mí que te aman son seres vacíos* (1995) Mercedes Gaspar
- _ *Invencción para un acto sin tiempo* (1999) Dolores Furió
- _ *La confirmación* (2008) Bestué Vivés
- _ *10 min* (2005) Eugeni Bonet
- _ *La mansión acelerada* (1998) David Domingo
- _ *Dramatis personae* (2005) Pere Ginard, Laura Ginés, Laboratorium
- _ *El sueño de Adán* (1994) Mercedes Gaspar
- _ *REM. Estudios sobre el comportamiento nocturno* (1998) Jacobo Sucari
- _ *Microfugas I* (2008) Alberto Gracia
- _ *Dad is gone* (2020) Pere Ginard
- _ *Medio tiempo* (1964) Manel Muntaner
- _ *Un viento roza tu puerta* (2021) Jorge Castrillo, Pablo Paloma
- _ *Retratos* (1996) Jana Leo
- _ *Google 01 - Y sin embargo* (2013) Borja Rodríguez Alonso
- _ *Photomats* (1976) Eugeni Bonet
- _ *Interviewing objects 2* (2001) Eulàlia Valldosera
- _ *Paisajes para el olvido* (Viraxe) (2006) Xoán Anleo
- _ *KCI, La oficina* (1998) León Siminiani
- _ *La vigilia del vigilante. Sueños de amor, sueños espúreos* (2005) Xoán Anleo
- _ *Reacción en cadena* (2005) Cova Macías
- _ *Teoría de los cuerpos* (2004) Isaki Lacuesta
- _ *Am I?* (2012) Florencia Aliverti
- _ *Mortaja* (1995) Antonio Perumanes
- _ *El fin de las palabras* (2008) Raúl Bajo Ibañez
- _ *Golden shield* (2006) ACTOP
- _ *Colisiones sin título* (2001) Francisco Ruiz de Infante
- _ *Tximist* (2015) Blanca Rego Constela
- _ *Birta Myrkyr* (1987) Iñigo Salaberria
- _ *Fuga* (1979) Eugènia Balcells
- _ *Experiencia vital concentrada* (1989) Luis Lamadrid, Paco Ultray
- _ *Heartbeat* (1999) Dora García
- _ *Dentro* (2007) Juan Rayos
- _ *10. Zn interface osmòtic* (1998) Kónic Thir.
- _ *Cassini Falls* (2020) Pedro Torres
- _ *Kaamos Trilogy* (2007) Mía Makela (SOLU)
- _ *Memoria luz* (2019) Martin Mur
- _ *Caballito* (2023) Claudia Claremi
- _ *Canción del antes de morir* (2011) Pere Ginard, Laura Ginés, Laboratorium
- _ *Cómo dibujar animales tristes* (2009) Pere Ginard, Laura Ginés, Laboratorium
- _ *Desideria* (2019) Génesis Valenzuela
- _ *Eu más* (2020) Àngel Montero
- _ *Los guardines* (2013) Miguel Aparicio
- _ *Lugar común* (1991) Francisco de Ruiz Infante
- _ *Zoe* (2013) Julio J. Von Drove
- _ *Ver a una mujer* (2017) Mónica Rovira
- _ *Victoria. Ana y mamá* (2004) Carmen Sigler
- _ *Um mergulho em água fria* (2024) Raquel Marques
- _ *Muebles Aldegue* (2015) Irene Borrego
- _ *Cumbia against the machine* (2017) María Cañas
- _ *Aparición de mis padres en un vaso* (2013) Jonathan Millán
- _ *YoMango: Pregúntame cómo* (2003) Fiambrera Obrera
- _ *Cantando mi mal espanto* (2011) Alonso Gil
- _ *Folklore II* (2008) Patricia Esquivias
- _ *Chi Kung a la andaluza* (2014) Manuel Onetti
- _ *Diario no lineal* (2006) Miguel Noguera
- _ *Los mejores* (2009) Venga Monjas
- _ *El derecho de las patatas* (2001) Mercedes Gaspar
- _ *Las cosas de la vida son así y no le des más vueltas a la bicicleta* (2004) Raúl Cuevas
- _ *Más allá de la tierra, más cerca de los sueños* (2004) Javier Camarasa, Jorge Luis Marzo
- _ *Vecinos* (2005) León Siminiani
- _ *Al toro bravo échale vacas* (2016) María Cañas
- _ *I' m flush* (2007) Cecilia Barriga
- _ *Coming out* (2015) Florencia Aliverti
- _ *My terrorist lover* (2017) María Alcaide
- _ *La historia más triste* (2011) Daniel Cuberta Touzón
- _ *Zoom* (2006) León Siminiani
- _ *Juntos. Parte 2: Desayuno para dos* (2010) Diego Stickar
- _ *Un beso* (1996) Cabello/ Carceller
- _ *Wahab* (1994) Toni Serra/ Abu Ali
- _ *La canción de los padres* (2013) Ariel F. Verba
- _ *FIN* (1978) Eugènia Balcells
- _ *Berlín* (2008) Juan Rayos
- _ *Horizontes* (2013) Miguel Aparicio
- _ *Cada día paso por aquí* (2004) Raúl Arroyo
- _ *Hanginout* (2011) Martín Llavaneras
- _ *88 years later. Dziga Vectov, eat your heart out* (2017) Ana Gimein, Fernando Baena
- _ *Canyelles* (Projecte Ateneus) (1978) Video-Nou
- _ *City Game TV* (2002) Sally Gutiérrez
- _ *Meet my meat* (2007) María Cañas
- _ *Esquina* (2000) Pedro Ballesteros
- _ *Hablemos del clima* (2022) Lucía Harari
- _ *Las horas contadas* (2010) Iñigo Salaberria
- _ *Paseo nocturno* (2006) Andreas Wutz
- _ *Soy de la gran ciudad* (1994) Raúl Bajo Ibañez
- _ *Querida A.* (2023) Elena Molina
- _ *Pla y Cancela* (2017) Elena Duque
- _ *25' 55"* *Diarios* (2004) Carme Nogueira
- _ *París #1* (2007) Oliver Laxe
- _ *Backup* (2012) Pilar Álvarez
- _ *15 SQM* (2007) Marisa Maza
- _ *Planta 23, 03:45* (2008) Félix Fernández
- _ *Coreografía de una doble ventana* (2001) Félix Fernández
- _ *Día 13.1.49* (1998) Juan Crego
- _ *Hipocampus* (2022) Salvi Vivancos
- _ *Hailstone* (2020) Claudia Claremi
- _ *Amazona 2* (1997) Campanilla
- _ *Home movies and a porn flick* (2003) Luis Cerveró
- _ *La historia de mi vida* (2010) Daniel Cuberta Touzón
- _ *The garbage girl* (2007) Manteniendo el mundo del arte
- _ *Populismo y popularidad* (2005) Antonio Ortega
- _ *La familia del artista no le comprende* (1986) Juan Crego
- _ *Cuento de amor verdadero* (1991) Carlos TMori
- _ *La mala pintura* (2008) Carles Congost
- _ *L'art de vendre* (2012) Raquel Frieria
- _ *Menudo viaje. El sueño torcido del arte contemporáneo* (2022) María Cañas
- _ *Nada que perder, nada que ganar* (2015) SomosNosotros
- _ *Nadie esperaba que yo tuviera talento* (2005) Estibaliz Sádaba
- _ *Filmmaker (about Victor Kossakovsky)* (2004) Carlos Esbert, Cristóbal Fernández, Antoni Pinent
- _ *Los orígenes del marketing (pieza pluma sobre asuntos pesados)* (2010) León Siminiani
- _ *4' 33"* (2019) Raquel Frieria
- _ *Aire comprimido: músicos* (2005) Daniel Chust Peters
- _ *Canon inestable* (2010) Francisco Ruiz de Infante
- _ *Flight* (1981) Eugènia Balcells
- _ *Oramics: Atlantis anew* (2011) Aura Satz
- _ *Pieza musical* (2002) Javier Codesal
- _ *Festival Club. Donde nada ocurre* (2013) Irene de Andrés
- _ *An error occurred* (2001) Alonso Gil
- _ *Democracy* (2015) Miquel García
- _ *Cinétract #1: from oikos to thanatos* (2015) Miguel Àngel Rego
- _ *El año en que el futuro acabó (comenzó)* (2007) Marcelo Expósito
- _ *Body buiding* (1999) Gabriel Villota Toyos
- _ *Más que palabras* (2006) Beatriz Caravaggio
- _ *Artefactos del encantamiento* (2017) Mario Espliego
- _ *Todos los discursos del rey* (2017) Pablo Useros
- _ *Political advertisement VII* (2008) Antoni Muntadas
- _ *My city a bit cleaner of advertising every day* (2012) Javier Velázquez Cabrero
- _ *Kc3: Digital* (2003) León Siminiani
- _ *Sin imágenes* (1994) Josu Rekalde
- _ *Amor* (2001) Lluís Escartín
- _ *For/against* (1983) Eugènia Balcells
- _ *Real Decreto 2393/2004* (2010) Daniel Ortiz, Xosé Quiroga
- _ *Mujer trama* (1997) Virginia Villaplana Ruiz
- _ *El jurado* (2012) Virginia García del Pino
- _ *La columna* (2009) Carlos Vázquez Méndez
- _ *El origen de la violencia* (2005) Cecilia Barriga
- _ *La sangre es blanca* (2021) Óscar Vicentelli
- _ *La plaga, el provecho* (2022) Eulàlia Rovira, Adrian Schlinder
- _ *Retomar sonidos* (2016) Matteo Guidi
- _ *No es la imagen, es el objeto* (2008) Andrés Duque
- _ *Mapa mudo* (2016) Valeriano López

Coordinació i edició_ HAMACA

Disseny editorial de la col·lecció_ Helga Juárez

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Barcelona

Generalitat de Catalunya

Ministerio de Cultura

Elías Querejeta Zine Eskola

Ajuntament
de Barcelona

Generalitat
de Catalunya

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA
Y PATRIMONIO

ELÍAS
QUEREJETA
ZINE
ESKOLA

Hangar dona suport a Hamaca a través d'acollir la seu de l'associació com a projecte habitant des de 2006.

Aquesta obra està sota una llicència Creative Commons Atribución-CompartirIgual 4.0 Internacional

HAMACA

HAMACA és una entitat cultural independent que ha consolidat l' arxiu referent d' audiovisual experimental vinculat a l' estat espanyol. El seu catàleg conté la història més destacada de pràctiques videogràfiques monocanal i experimentals des de finals dels 60 fins a l' actualitat. Operativa des de 2007, és iniciativa de la pròpia comunitat artística a través de l' Associació d' Artistes Visuals de Catalunya (AAVC).

A través d' una xarxa de col·laboracions amb institucions i agents estatals i internacionals, genera un programa públic focalitzat en el treball de comissariat, mediació, suport a la producció i estudi del mitjà. Les produccions del catàleg es donen a conèixer en contextos culturals, educatius o de caràcter social, contribuint així a la posada en diàleg entre les obres videogràfiques i els entorns socials, i posant en valor el mitjà com una eina en la construcció d' imaginaris col·lectius.

Com a distribuïdora, defensa i promou la justa remuneració del treball artístic. Partint d' una lògica d' accessibilitat i promoció de la cultura lliure, tot el fons es troba digitalitzat i disponible per a la seva consulta i recerca a través de la plataforma hamacaonline.net

HAMACA PUBLICACIONS

Els projectes de recerca d' HAMACA promouen instàncies de pensament entorn del vídeo experimental des de múltiples àrees del coneixement, metodologies i aproximacions en vincle amb investigadores i grups d' estudi tant independents com institucionals. HAMACA coordina, recolza i participa en processos de socialització del coneixement, promou trobades, programes de formació i recursos pedagògics, així com altres formes de treball que recolzen la recerca, divulgació i treball d' investigació. Gràcies al finançament públic i a acords institucionals, HAMACA també impulsa convocatòries de suport a la recerca.

Amb l' objectiu de continuar expandint i afectant el pensament sobre la imatge en moviment, el 2023 s' inaugura HAMACA Publicacions, una sèrie d' edicions digitals que recullen els treballs d' escriptura resultat de les diverses convocatòries impulsades des de 2022 per la plataforma. Així, cada convocatòria de recerca vinculada a processos d' escriptura podrà socialitzar les seves investigacions a través de documents de lliure descàrrega i transferència. podrà socialitzar sus indagaciones a través de documentos libremente descargables y transferibles.

A l'ombra està la meva mà

HAMACA > alumni EQZE és una convocatòria de recerca dirigida a alumni de l' Elías Querejeta Zine Eskola que busca promoure i impulsar la recerca aplicada sobre l' actualitat de l' arxiu audiovisual. Iniciada al 2023, dona suport a projectes desenvolupats per generacions emergents amb la finalitat d' habilitar un espai de treball i pensament crític sobre fenòmens i polítiques de l' arxiu que requereixin ser atesos. Tot això amb la pretensió de nodrir, visibilitzar i posar en valor el pensament contemporani entorn dels processos de memòria en l' àmbit del vídeo, en relació al dispositiu i/o el fons Hamaca i sobre temàtiques com: ecologies i tecnologies de l' arxiu; historiografia dels mitjans; polítiques d' arxivar; circulació i accessibilitat; o narratives. Aquesta publicació presenta el projecte seleccionat en la seva tercera edició, orientat a aplicar la recerca a l' àmbit de la navegació de l' arxiu, amb la finalitat d' idear modes de cerca, suggeriment o exploració potencials per a estimular l' interès de usuaris i l' accessibilitat del catàleg:

En l'ombra està la meva mà: sobre el gest subjectiu en l' art d' arxivar.

Sandra García Bueno (Cantàbria, 1995)

Sandra García Bueno fa moltes coses i gaudeix el plaer de la procrastinació. Arxiva pel·lícules, documenta imatges, escriu paraules i edita fanzines. És graduada en Comunicació Audiovisual en la Universitat Pompeu Fabra, on escriu i realitza al costat de les seves companyes la pel·lícula Ulls Negres (2019). Aquell mateix any cursa el Màster en Arxiu Audiovisual de l' Elías Querejeta Zine Eskola, on duu a terme la digitalització del patrimoni fotoquímic de la família Oteiza. Com a arxivera, ha treballat en Filmoteca Espanyola, Filmoteca de Navarra, Museu del Prado i Museu Reina Sofia. Com a documentalista, s' ha encarregat del material d' arxiu en les pel·lícules Sobre todo de noche (Víctor Iriarte, 2023) i Locas del ático (Tamara García Iglesias, 2025). Actualment, cursa un Màster en Escriptura Creativa en la UCM i resideix a casa Velázquez amb una beca de creació artística, on desenvolupa el projecte La nova era axial: Assaig sobre el rapte d' un cos.

Abstract

A l' ombra està la meva mà: sobre el gest subjectiu en l' art d' arxivar presenta una investigació aplicada desenvolupada a l' arxiu de Hamaca que explora formes alternatives de mediació i classificació d' imatges audiovisuals. Davant dels límits dels sistemes tradicionals de catalogació basats en gèneres, temàtiques o etiquetes, l' article desenvolupa un model de col·leccions temàtiques construït des de la subjectivitat, l' emoció i el posicionament polític.

En una primera part, el text problematitza la suposada objectivitat de l' arxiu, confrontant-la amb la noció de col·lecció i dialogant amb diverses aportacions teòriques que qüestionen la neutralitat de tota pràctica arxivística. A partir d' aquest marc conceptual, la investigació proposa un model de col·leccions temàtiques construït des de la subjectivitat, l' emoció i el posicionament polític.

Amb l' objectiu d' afavorir noves formes d' accés, interpretació i activació de l' arxiu, el projecte reivindica el caràcter situat de tota pràctica arxivística i entén les col·leccions com a dispositius capaços de generar ressonàncies, relacions inèdites i lectures historiogràfiques alternatives que, en el fons, sempre subjau en els sistemes de classificació. Els resultats mostren el potencial d' aquestes estratègies curatorials per ampliar l' experiència de les persones usuàries i activar l' arxiu com un espai dinàmic de producció de coneixement, imaginació i memòria.

SITUAR

Aquest text no és un article acadèmic. Tampoc no és un assaig literari ni un text curatorial, tot i que es podria dir que té una mica de totes tres coses. La seva escriptura parteix d'allò íntim i surt cap enfora per buscar ressonàncies d'allò intuït en les paraules d'altris. Gairebé com si es tractés d'un text coral, la cita té aquí el mateix valor que la paraula pròpia; no s'empra com una eina per reforçar determinades tesis, sinó com una porta que obre sentits nous i il·lumina altres possibilitats en la interpretació d'allò que s'ha dit

ARXIVAR

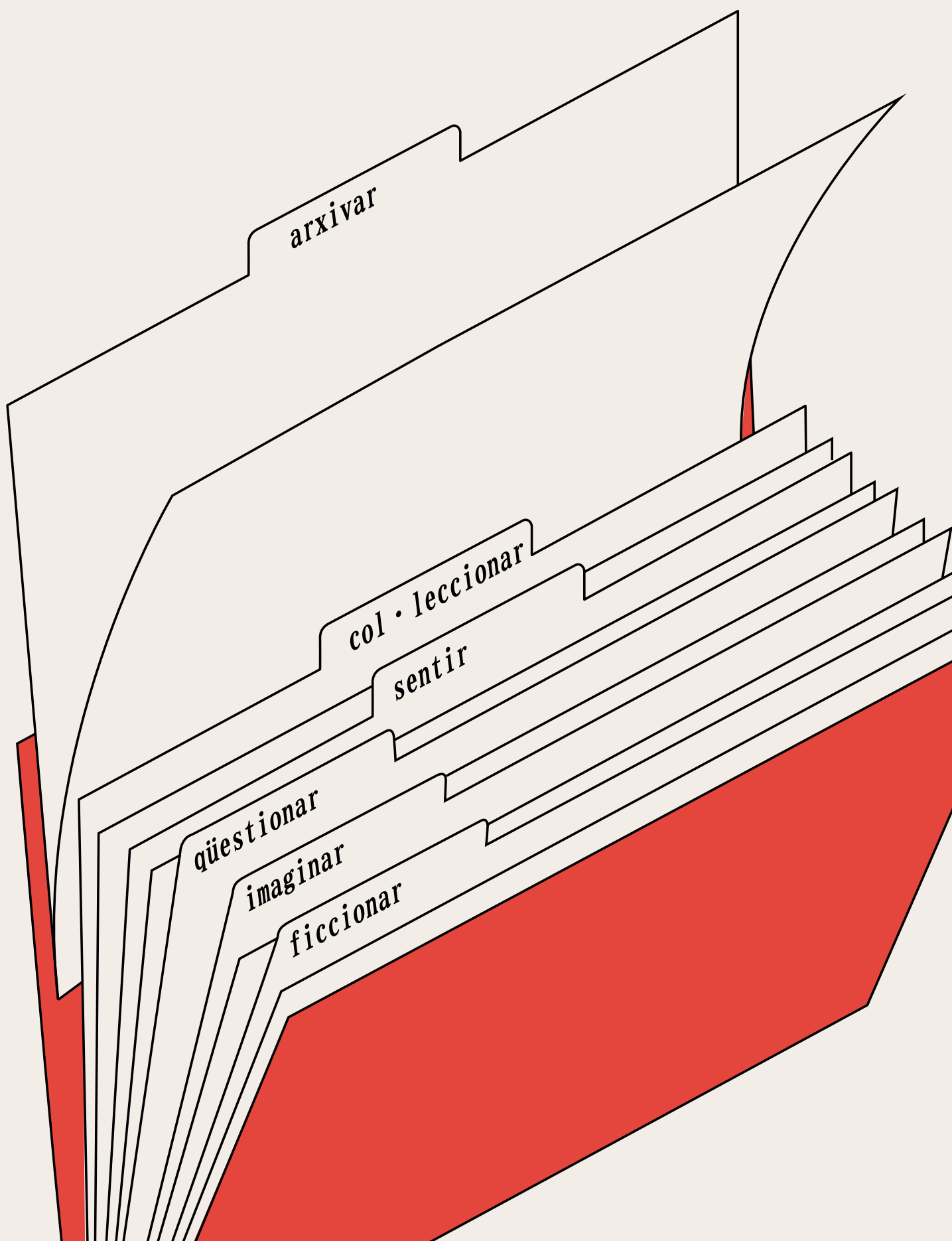
COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

¹ Blasco Gallardo, Jorge, (2010). Museografiar archivos como una de las malas artes, Revista Errata, p. 74

A causa de la polisèmia que ha adquirit, la paraula [arxiu] s'ha convertit en un calaix on gairebé tot hi cap, malgrat que en molts casos els fons no tinguin l'entitat d'un arxiu orgànic; és a dir, tot i que siguin tot just la simulació o l'epidermis d'un arxiu, com passa en les obres de molts artistes.¹

L'art contemporani no deixa de parlar d'arxiu, de fer arxiu, d'encarnar l'arxiu; de ser, de vegades, més discurs deshabitat que no pas realitat actuant. Però, quines són les repercussions de l'ús d'aquesta paraula en la nostra relació amb la memòria i el record?

En molts dels casos en què l'art contemporani enarbora la paraula arxiu, ho fa des d'una perspectiva que realment té ben poc a veure amb l'ofici efectiu de l'arxiveri. Al contrari, tal com afirmen els arxivers i teòrics Joan M. Schwartz i Terry Cook (2002), «fora del gremi dels arxivers es continua ignorant els mecanismes que expliquen com es trien i es modelen els arxius».²

Però no és només l'art contemporani qui desconeix, en la majoria dels casos, en què consisteixen realment els gestos quotidians de l'arxiveri: el seu continua considerant-se, de manera generalitzada, un ofici net, basat en lleis i normes d'alguna manera inqüestionables, objectives, imparcials. Resulta encara més alarmant el fet que sigui en el mateix terreny de l'arxivística, en els mateixos arxius (i especialment, encara que no exclusivament, en els de la funció pública), on aquest pensament continua instaurat, malgrat l'intens debat acadèmic³ que s'està generant al voltant del terme.

Podem intentar comprendre el perquè d'aquest aferrament a la suposada *objectivitat* de l'ofici. Ha estat un procés llarg i feixuc de més de dos segles el que ha permès que l'arxivística sigui considerada, avui dia, una ciència social. Amb la creació de procediments i la consolidació de principis fonamentals durant els segles XVIII i XIX, els arxiveris van aconseguir ser alguna cosa més que un apèndix de l'estudi de la història (una eina al servei de la burocràcia que originava els documents), per passar a

² Schwartz, Joan M. & Cook, Jerry (2002). Archivos, registros y poder: de la teoría (posmoderna) a la performance (archivística), Archivar (La virreina Centre de la Imatge, 2017) p.25

³ Actualment es qüestiona l'arxivística des de diverses esferes que, com a vasos comunicants, dialoguen entre si. Els usos i les preguntes esdevingudes d'una d'elles ressona en les altres, donant lloc a accions, axiomes, replantejaments i canvis en els usos i relacions amb la matèria arxivística. Aquestes esferes són l'acadèmica (on l'arxiu es qüestiona des del pensament), l'ofici (on conviuen arxius estatals i privats i es qüestiona des de la praxi), l'art contemporani (on es qüestiona a través del diàleg entre política i estètica), i les

nostres vides diàries, potser el lloc més complex, on qüestionem la nostra relació amb l'arxiu des de l'emoció, la praxi, l'estètica i la política, a un temps.

ser una disciplina amb veu i vot en la manera com aquests es generaven, s'expurgaven i es preservaven. Davant del menyspreu envers la tasca estranya i solitària de l'arxiv-eri, resulta natural entendre aquest aferrament i aquest ancoratge a l'argument de l'objectivitat en una comunitat que, tot i ser respectable, resulta ja, a totes llums, ingènua, gairebé pueril.

En aquest exercici d'ocultació, posant el document per davant del propi nom, semblaria que els arxiv-eris volguessin desaparèixer: esvair-se, difuminar-se, esdevenir buit allà on les seves mans (la seva intervenció sobre el document) no haguessin existit mai. Aquest gest d'ocultació de la subjectivitat no només es produeix en relació amb el document, sinó també amb la mateixa ciència arxivística. Com si l'arxiv-eri volgués protegir la disciplina arxivística de possibles crítiques, reuneix arguments per acostar-la a la idea d'objectivitat, alçant aquesta última com a estendard.

En pretendre que els documents tenen una manera d'organitzar-se sense la intervenció de la subjectivitat, l'arxiv-eri intenta expiar la seva mala consciència: qui, si no elli (ull hiperconscient dels esdevenirs de la història, confrontadi a la infinitud de possibilitats a l'hora de classificar), pot ser més conscient de la pròpia subjectivitat i del pacte signat a cegues amb el principi de procedència?

⁴ Blasco Gallardo, Jorge, (2010). Museografiar archivos como una de las malas artes, Revista Errata, p. 88

*Conservem organitzant: en el cas dels arxius, aquesta és una veritat tan evident que no val la pena gastar línies justificant-la.*⁴

I és que si organitzar és inherent a arxiv-er, i en tota organització hi ha una selecció, una ordenació i una jerarquització (sent aquestes accions inseparables de la mateixa subjectivitat), podem afirmar que arxiv-er és un procés indiscutiblement subjectiu. Però no és l'aïllament crònic al qual s'ha condemnat aquest ofici l'única raó de la manca de qüestionament dels seus principis: l'escassetat d'oferta pública d'ocupació per nodrir els Arxius Estatals ha donat lloc a una càrrega de treball excessiva per al seu personal facultatiu, deixant poc marge per al pensament.

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

L'acceleració, la sobrecàrrega de tasques burocràtiques i els canvis constants de funcions deixen poc espai per a la pausa i el recolliment, necessaris per generar pensament i qüestionar les pròpies pràctiques.

Encara amb tot, els arxiveris semblen estar arribant al consens que organitzar documents no és una feina inofensiva. També estan prenent consciència que no és un procés gratuït i que, per descomptat, precisament per això, tampoc no és igualitari. Arxivar, fins i tot seguint les regles i procediments canònics de l'arxivística clàssica (i, *especialment*, per seguir-los), suposa un exercici de poder. La tria sobre què és digne de ser arxivat i què no, què constitueix un document d'arxiu i per què, s'erigeix com una mostra tangible del règim de pensament imperant en cada moment social. Però, són realment els arxiveris qui trien, o és el mateix gest d'arxivar el que limita la possibilitat? Són els arxiveris qui trien?

⁵ Derrida, Jacques (1995). *Mal de archivo, una impresión freudiana*, Editorial Trotta, pag. 24

*L'estructura tècnica de l'arxiu arxivant determina igualment l'estructura del contingut arxivable en el seu mateix sorgiment i en la seva relació amb el futur. L'arxivació produeix, tant com registra, l'esdeveniment.*⁵

Tampoc no són innocents els significats que comporten els documents que s'arxiven: en la seva forma de creació, estructura i contingut hi ha buits i esquerdes. Hi ha decisions sobre què pot ser dit i què ha de ser callat; sobre quines vides compten i en raó de quins atributs són valorades; sobre quins individus han de ser classificats per facilitar-ne les tasques de control, marginació i fins i tot extermini (sí: els arxius de l'horror també són arxius). Així, podem afirmar que històricament s'han establert dinàmiques de poder i violència a través de les formes de classificació de la informació en determinats registres.

Arxivar és important, però també és rellevant (i urgent) posar el focus en les raons per les quals es decideix que alguna cosa sigui o no sigui arxivada. En aquest sentit, seria interessant fer un arxiu del mateix procés d'arxivar, comprenent així les lògiques de pensament i poder que

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

dominen cada moment del flux temporal, els seus contra-fluxos i les seves oposicions.

El *principi de procedència* és la llei fonamental per la qual es regeixen els arxius. Aquest principi, tal com sintetitza Anna Guasch, «estipula que els documents d'un arxiu han d'estar disposats en estricta concordança amb l'ordre segons el qual van ser acumulats al lloc d'origen.»⁶

⁶ Guasch, Ana (2011). *Arte y archivo, 1920-2010. Genealogías, tipologías y discontinuidades*, Editorial Akal, p.16

Les col·leccions, en canvi, es defineixen com un «conjunt de documents reunits segons criteris subjectius (un tema determinat, el criteri d'un col·leccionista, etc.) i que, per tant, no conserva una estructura orgànica ni respon al principi de procedència.»⁷

⁷ V.V.A.A. (1995) *Diccionario Terminología Archivística*, Ministerio de Cultura, Subdirección General de los Archivos Estatales.

Tot i que encara avui continuen sent considerades vàlides i estudiades en els processos d'oposició dels nostres futurs arxiveris, aquestes definicions resulten anacròniques: continuen alimentant-se d'aquella ficció segons la qual l'ofici dels arxiveris es basa en criteris objectius, i que el principi de procedència és un axioma que garanteix la *fiabilitat* en la catalogació, el descart i la jerarquització de la informació.

Sigui com sigui, juguem a acceptar aquesta ficció; no perquè hi tinguem fe, sinó perquè en aquest món hostil, gran i inhòspit resultaria encara més difícil viure sense concedir-nos petites il·lusions, aquelles veritats consensuades que, amablement (encara que també astutament), delimiten la realitat en un camp més petit i ens permeten sentir que existeix un sentit. Bé, doncs, acceptem aquesta veritat i fem aquesta distinció entre arxivar i col·leccionar.

ARXIVAR

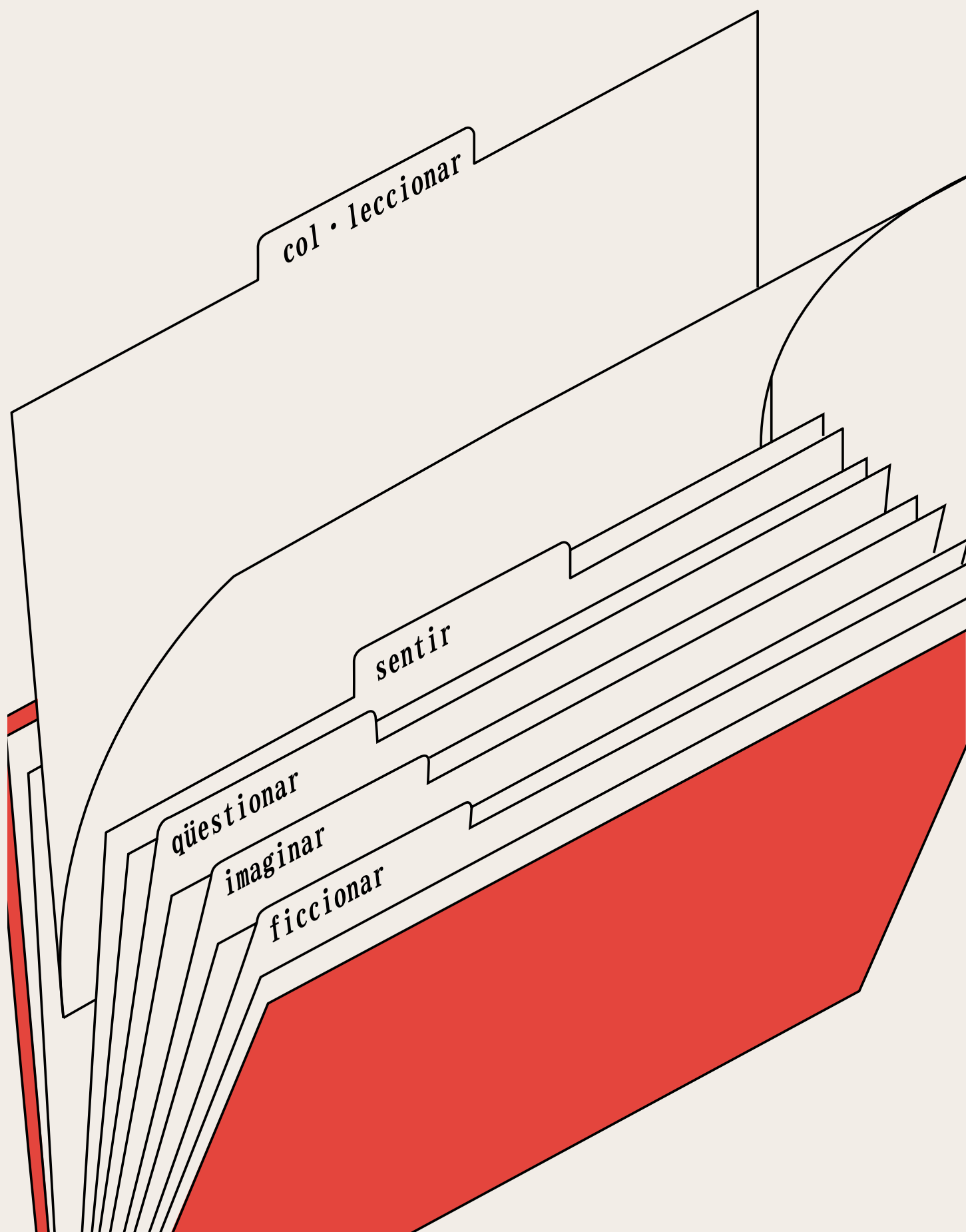
COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

⁸ Benjamin, Walter (1931), Desembalo mi biblioteca. El arte de coleccionar, Epublibre, p. 18

L'encanteri més profund del col·leccionista és encerclar l'exemplar dins un cercle embruixat on es petrifica, sacsejat per un últim estremiment: el d'haver estat adquirit. Tot allò que concerneix la memòria, el pensament, la consciència, es converteix en sòcol, marc, pedestal, segell de la seva possessió. ⁸

Molts dels fons que avui integren arxius i museus estatals van ser, en origen, col·leccions privades de reis i buròcrates creades a cop de violència, colonialisme i furt. Tot i que estaven fetes per ser mostrades (el poder està fet de símbols), aquestes col·leccions només podien ser vistes per determinades persones, en espais i moments concrets. Eren únicament altres subjectes de poder els qui podien entrar als gabinets privats dels col·leccionistes, com a ritual de demostració d'estatus entre iguals. L'observació per part d'altris (lis exclosis) acostumava a reservar-se a moments festius, capelles, esglésies i altres espais semipúblics, sempre com a mostra de l'estatus de qui posseïa les obres.

⁹ Cornago Bernal, Óscar (2020), El archivo como ficción operativa: la autoridad suspendida, Revista Artilugio nº 6, p. 148

Tot i que avui els arxius es consideren serveis públics, cosa que implica que han de ser de lliure accés, això és relativament recent. Al llarg dels segles han estat instàncies d'accés restringit on es xifren certs sabers, espais d'inscripció on es custodia una història que explica l'origen secret, el mandat de la comunitat i el seu punt de partida. ⁹

La difusió és, actualment, la funció social més estesa que justifica la preservació de col·leccions, i la digitalització l'ha convertida en una estranya competició contrarellotge entre institucions. En el moment en què les col·leccions passen de l'espai privat al públic, comença la cursa per fer-les accessibles: des de qualsevol lloc, per a tothom, en qualsevol moment.

Tot i així, tampoc el fet de difondre, de manera gratuïta i democratitzada, és un gest tan innocent com podria semblar: també amb això cada nació i institució demostra la seva capacitat de poder i acumulació de capital social, econòmic i cultural, que es tradueix en merca-

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

deria amb la qual comerciar, amb la qual exercir pressió i violència sobre altres nacions, sobre la mateixa ciutadania i fins i tot sobre els artistes, orientant les formes i sistemes de creació, ús i contemplació del patrimoni en la societat digitalitzada actual.

També avui continua sent aquest *mostrar*, aquest *seleccionar*, una prova de gust i distinció on rau el concepte de col·lecció, amb tots els significats associats. En el fet de poder col·leccionar hi queda implícita la capacitat de possessió, i l'acte de posseir pot esdevenir vehicle per a la transmissió de violències.

¹⁰ Van Haecht, Willem (1628), El gabinete de arte de Cornelis van der Geest, Col·lecció Permanent Museu Rubens-huis d'Amberes (Domini Públic).

10

Tornant a la definició, la col·lecció reuneix elements de procedències diferents en un mateix lloc, i és el col·leccionista la figura que dona sentit a la classificació, el productor de significat, el generador de context. Els elements disposats conjuntament generen una nova narrativa, que pot arribar a ser diferent de la que generaven en el seu context de producció, diferent de la que generarien de manera aïllada.

Els xocs i contactes entre els ítems d'una col·lecció, l'espai liminal que es troba entre ells, generen discursos esdevinguts de la seva interrelació. Així mateix, la possibilitat

de la narrativa que generen és, per tant, proporcional a la possibilitat de possessió. A l'arxiu, en canvi, el nivell organitzador fonamental és la unitat productora que va donar lloc al document (sigui aquesta una persona, una institució o fins i tot un esdeveniment o situació). En aquest cas, la possibilitat de l'existència del fons seria la possibilitat de producció.

La marginació que històricament ha impedit visibilitzar les tasques dels arxiveris també els ha concedit un privilegi: la comoditat de disposar de marge per posar a prova la seva pràctica lluny de mirades indiscretes. Refugiat des de la foscor del dipòsit, l'arxiveri no necessitava comparar la seva feina amb la dels seus companys de sala (bibliotecaris i museòlegs). En la tradició estatal, les seves posicions han estat més enfrontades que no pas cohesionades, malgrat trobar-se sempre tan a prop; és per això que, encara avui, ens trobem amb col·leccions bibliotecàries plenes de documents d'arxiu que els bibliotecaris no volen perdre (paraula que fan servir per referir-se al gest de dipositar-los en l'arxiu de la seva pròpia institució).

Però com influeix el tipus de document guardat a l'hora d'encasellar-lo en el calaix d'arxiu o de col·lecció? Podríem dir que, igual que un conjunt de documents s'anomena arxiu, un conjunt de pel·lícules també és un *arxiu*, o és més aviat un *catàleg*? Per què un conjunt de quadres, en canvi, s'anomena sempre *col·lecció*? Per què la reunió de llibres és el *fons* d'una biblioteca, i no el seu arxiu? I, tanmateix, el conjunt de documents personals i burocràtics d'un autor de llibres és el seu arxiu personal? Aquí es troba potser un dels llocs fonamentals on l'art contemporani ha enfrontat l'arxivística amb ella mateixa: en la definició dels seus límits i marges, en la comprensió ampliada i en el qüestionament sobre què és i què no és arxiu, sobre la responsabilitat afectiva i social de l'arxiu en la construcció d'un discurs consensuat anomenat Història.

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

¹¹Castro Córdoba, Elena (2024). Estudios temporales. Archiving the queer temporalities: affectivity and materiality from the archive of Ca la Dona, Universidad Complutense de Madrid, p. 104

(...) seguint Saidiya Hartman, en entrar a l'arxiu entrem a la morgue, i, per tant, "l'arxiu fa pudor" (2022). L'experiència increïblement violenta que aquesta fetor produeix per a alguns subjectes només pot ser abordada a través de la invenció i, com va dir Piña Narváez, la superació de l'arxiu. Això no significa que l'arxiu o la història no s'utilitzin, com podem veure en moltes de les seves obres artístiques, però es farà des d'un lloc que reivindiqui la destrucció de l'arxiu com a únic garant de significat, ordre i veritat..¹¹

L'arxiu exerceix actualment un paper crucial en els discursos i les pràctiques de l'art contemporani. Així mateix, la seva popularitat i usos socials són cada vegada més estesos. S'activa com a forma de protesta i reapropiació, d'interconnexió entre individus aïllats i de diàleg amb un passat en relectura, com a font de re-creació de mons quan el present hipertrofiat sembla haver esgotat la seva realitat.

¹²Cornago Bernal, Óscar (2021). Performatividad y archivo, a partir del proyecto Atlas (de) las obras perdidas de Beatriz Catani, Cuadernos del CILHA nº 35, p.23

La insatisfacció amb la història dona lloc a l'arxiu com a mecanisme divers de coneixement i de posició activa davant del passat..¹²

També la col·lecció ha passat de ser territori de grans institucions i personalitats a refugi privat dels individus, perduts davant d'un món gran, accelerat i inabastable. Mecanisme de control i alhora de nostàlgia, el col·leccionisme de petits objectes de poc valor es converteix en el postcapitalisme en una tendència emocional. Més enllà de parlar de la capacitat de possessió de qui els acumula, aquests petits altars domèstics d'elements plàstics en sèrie són maneres de reconnectar, a través del tacte i la contemplació, amb afectes sentits en un moment passat, amb l'emoció de la pertinença. En un món on el ritual s'està erradicant, sembla que sigui l'objecte miniaturitzat en sèrie el que conté l'ànima, el que conté el símbol.

Fuetats per la pulsio constant de guardar, de col·leccionar i d'acumular, semblés que l'arxiu és ara més rellevant que mai. I, encara que seguim sense saber què

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

dimonis fa un arxiveri en realitat (la romantització de l'ofici ens encega), és cada vegada més tangible el poder d'atracció encisador de l'arxiu.

¹³ Íbid, p.11

El període de confinament que ens ha tocat viure ens ha obligat a recórrer a l'arxivació gairebé com un mode de supervivència.¹³

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

¹⁴ Cornago Bernal, Óscar (2021). Performatividad y archivo, a partir del proyecto Atlas (de) las obras perdidas de Beatriz Catani, Cuadernos del CILHA nº 35, p.23

Més aviat, suggereixo que les emocions són crucials per a la constitució d'allò psíquic i allò social com a objectes, un procés que proposa que l'“objectivitat” d'allò psíquic i allò social és un efecte més que no pas una causa.¹⁴

En el model tradicional del treball amb l'arxiu, les emocions no hi tenen lloc: si l'arxiveri s'encarrega de realitzar funcions públiques (és a dir, coses de *l'enfora*), sembla que poc hi tingui a veure l'emoció. En el cas dels arxius personals, tot i que les emocions poden estar més clarament presents en els seus objectes i documents, la tasca inqüestionable per a l'arxiveri regit per la pràctica tradicional és la de trobar un ordre i una classificació asèptics, objectius, que organitzin aquests documents carregats d'emocions *precisament* sense veure's afectadi per elles.

La classificació tradicional pretén funcionar, d'aquesta manera, com a neutralitzadora de l'emoció; com un ens científicoracional que posa ordre i lògica en el caos sensible del fons d'una persona, on s'entrellacen documents burocràtics, factures, fotografies dels avantpassats, cartes d'amor, fullets i nades institucionals. Aquesta praxi es basa en la suposició que el món de les emocions és interior, propietat privada de l'individu. Una expressió de la seva subjectivitat que, si tingués forma de moviment, seria allò que la filòsofa Sara Ahmed ha anomenat *de dins cap enfora*. Seguint l'autora, volem deixar enrere aquest model individualista (del qual la psicologia s'ha beneficiat durant dècades), per mirar cap al model que proposa la sociologia, segons el qual les emocions no haurien de considerar-se estats psicològics, sinó pràctiques culturals i socials, en un moviment que vindria a ser *de fora cap endins*.

¹⁵ Ahmed, Sara (2018). La política cultural de las emociones, Ed. Universidad Nacional Autónoma de México, p.32

¹⁶ *Ibid*, p.36

Tanmateix, aquesta segona definició també resulta petita i reduccionista; Ahmed suggereix, en canvi, que «les emocions s'acumulen al llarg del temps, com una forma de valor afectiu». Proposa que les emocions no existeixen com a entitats diferenciades, atribuïbles a un individu particular, sinó que és la paraula la que les diferencia i, alhora, les limita. En aquell tot que és l'emoció, posar-li un nom l'acota i fins i tot dona lloc a la seva simptomatologia

associada. En aquest anomenar-la, l'emoció s'adhereix als objectes: les coses que la representen i aquells qui la pateixen, que l'encarnen com a víctima o victimari (si sento odi, explica l'autora, és perquè anomeno altres objectes o subjectes com a responsables de la meva ferida). Quina forma prendria aquest mateix flux d'emoció si el subjecte decidís anomenar-la d'una altra manera?

¹⁷ Ibid, p.42

Donar nom a les emocions implica diferents orientacions cap als objectes que construeixen. En aquest sentit, les emocions poden no tenir un referent, però anomenar una emoció té efectes que podem descriure com a referencials.¹⁷

En aquest flux entenem que hi ha moltes emocions innominables; que les emocions són, de fet, en si mateixes, inabastables, no representables a través d'una paraula que, en realitat, no és el seu mitjà. Tampoc no és el seu mitjà únicament la ment, tal com algunes corrents neoliberals s'entesten a explicar, ni es troben només en el cos o en els objectes que les guarden i representen, que els donen espai en la memòria i les converteixen en record. Són alguna cosa més, inaprehensible i inclassificable, que en els seus intercanvis determina les formes de les coses, generant pensament i discurs(os): d'odi, d'amor, de subordinació, de poder i de revolució. Alienar l'emoció de l'arxiu i del gest d'arxivar no és només un intent inútil, sinó també una fantasia: una il·lusió còmplice que silencia la manera com el poder es constitueix i les institucions es generen. Aquest silenci al voltant de l'emoció com a ens polític i discursiu és, de fet, allò que permet que les emocions siguin utilitzades per modelar silenciosament els límits, els cossos i les interrelacions socials; és allò que ha donat lloc a la creació d'institucions com a ens, idea i llei.

¹⁸ Ibid, p.41

El que ofereixo és un model de l'arxiu no com una transformació del jo en una reunió de textos, sinó com una "zona de contacte". Un arxiu és efecte de múltiples formes de contacte, incloses les institucionals (amb biblioteques, llibres, llocs web), així com formes quotidianes de contacte (amb amistats, famílies, altres).¹⁸

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Abracem el fet que també, i precisament per ser arxiveris, tenim una subjectivitat; en lloc de pretendre amagar-la, siguem conseqüents amb ella. Potser aquesta és una pràctica més responsable amb altris i amb nosaltris mateixes.

Tenir les portes obertes a la crítica externa, escoltar el conflicte i admetre la imperfecció podria ser un antídote contra les pràctiques antigues que van donar lloc a la infrarepresentació sistèmica de col·lectius, individus i mirades descentralitzades.

Mostrant el gest, assumint que tenim un criteri esbiaixat que determina la nostra manera de seleccionar, acceptem les nostres pròpies limitacions i podem ser més permeables al canvi i a l'adaptació d'un ofici que flueix en paral·lel amb la vida, la matèria de treball del qual és el mateix temps. Acceptem l'emoció inscrita en l'acte d'arxivar.

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

¹⁹ Srnicek, Nick (2018).
Capitalismo de platafor-
mas, Ed. Caja Negra, p. 41

A l'altra banda de la relació de classe hi ha qui argumenta que avui dia l'economia està dominada per una nova classe, que no és propietària dels mitjans de producció, sinó més aviat de la informació. ¹⁹

Documents, antidocuments, híbridocuments: coses que ja no són i coses que només són mentre es reprodueixen, mentre es consumeixen. Davant la febre actual per la generació de continguts apareix, com a resposta neuròtica, la compulsió de guardar: l'empatx i la possessió de dades efímeres com una cursa contra el temps, contra l'esdevenir imparabile, contra el flux inabastable per a un parell d'ulls, aquest cor, una sola vida.

Fins a quin punt arxivar i col·leccionar són pràctiques saludables? On acaba l'interès investigador i l'activisme polític per donar pas a l'acumulació capitalista d'informació? Què significa que alguna cosa estigui sempre disponible per a la seva consulta?

En un cas com el de la plataforma de vídeo experimental Hamaca, la difusió és entesa com una part inherent de la preservació: neix el 2007 com a sindicat-arxIU-distribuïdora, amb la finalitat de garantir la remuneració, difusió i valoració adequades de l'obra dels videoartistes del panorama espanyol. La difusió és aquí entesa com una etapa més del fer arxivístic. Si es preserva, no és només per conservar, sinó també per generar nou coneixement i noves obres a partir del contacte dels ítems preservats amb altres ments, altres idees, altris individus creadors de significat.

En aquest context, generar una col·lecció, un fons, no té a veure amb la possessió; a diferència d'altres museus i arxius on la figura del dipòsit i la donació solen aparèixer de manera simultània, a la plataforma Hamaca la figura de la donació no existeix: l'artista conserva sempre la possessió dels drets de la seva obra, i es treballa a favor d'una remuneració justa per la seva difusió.

D'aquesta manera, Hamaca no col·lecciona estàticament, sinó que està més interessada a fer circular les obres, posar-les en valor i fer fluir el coneixement que no pas en l'acumulació de capital. Tot i que és innegable

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

la seva acumulació de capital simbòlic, les integrants de la plataforma s'esforcen a posar-lo en qüestió: des dels seus textos i activacions analitzen els seus propis biaixos a l'hora de generar coneixement; en resum, generen capital simbòlic a través del qüestionament constant del seu propi capital simbòlic.

La web de Hamaca és una manera directa que té la plataforma de museografiar el seu arxiu: fan col·leccionable el seu fons per mostrar-lo, exhibir-lo de manera oberta i gratuïta. Sense aquest valor de difusió, el seu arxiu romandria en latència, inactiu, sense vida.

És important recalcar aquí que Hamaca i els seus col·laboradors fa anys que duen a terme una tasca prolixa de curadoria, programació i escriptura de textos allotjats al seu web; es tracta d'una col·lecció en si mateixa, carregada d'informació i reflexions de gran interès per a la comunitat artística i constitueix també un valor a preservar. Tanmateix, aquest web es presenta de manera opaca, difícil de consultar per a l'usuari no especialitzat: la forma d'accés entorpeix, avui dia, la missió de difusió.

Una possible solució a aquesta problemàtica podria ser activar l'arxiu del web fent girar els vídeos al voltant de línies de pensament, conceptes i idees, de manera que la consulta de les usuàries no especialitzades sigui més amable i accessible: promoure la curiositat, la invitació al visionat, l'interès. Les col·leccions són precisament una eina que pot ajudar a impulsar aquesta funció de difusió. Però, com es poden crear col·leccions per distribuir un arxiu audiovisual sense caure en lògiques capitalistes de consum d'imatges?

Resulta essencial evitar les fórmules adoptades per plataformes de V.O.D. i streaming comercials, on les pel·lícules i peces de vídeo es converteixen en imatges estàtiques, eines de disseny emprades per ornamentar la mateixa plataforma. Contra aquesta lògica de l'acumulació, catalogació i visualització compulsives, el refugi podria ser l'emoció. Deixar de guiar-nos en el nostre fer arxivístic només per *allò* que ha de ser per il·luminar-nos també amb *allò que sento* ser. Reconciliar-se amb el criteri propi, amb

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

la intuïció i l'atracció inconscient cap a les coses, sense tractar d'argumentar-ne el perquè a través de la raó o de la productivitat. Intentar deslligar-se del sentit de la utilitat, ampliant-ne el significat. Ressonar.

²⁰ Rosa, Hartmut (2019).
Resonancia: una sociología de la relación con el mundo, Katz Editores, p.160

També el desig pot comportar una tendència hostil a la ressonància. Això passa quan el desig de ressonància es converteix en un pur desig d'objecte: qui desitja persones, coses, posicions o experiències per posar-les sota el seu control, per apropiar-se-les, atempta contra la possibilitat d'una assimilació transformadora i, per tant, del moment de ressonància.²⁰

ARXIVAR

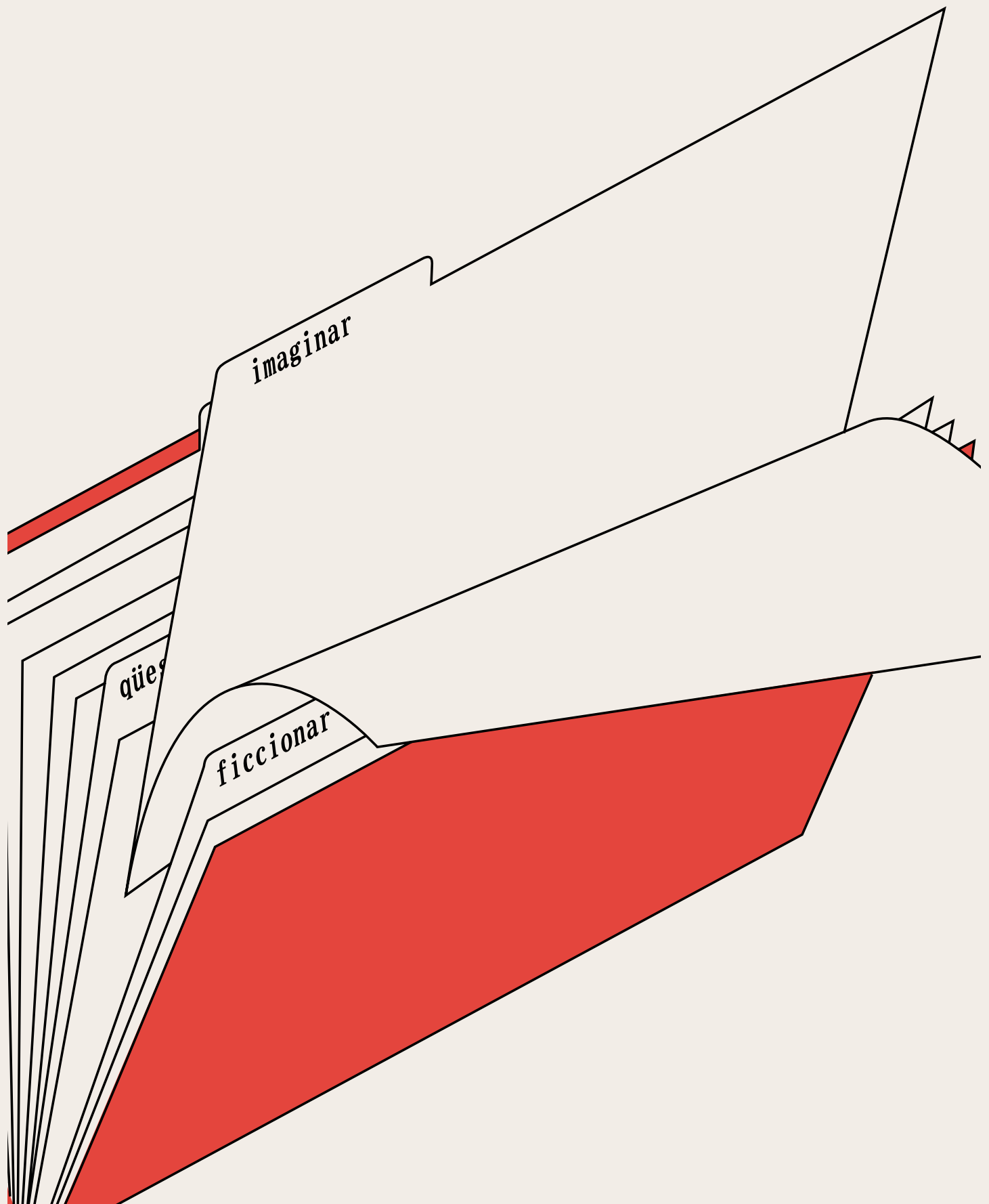
COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

²¹ Castro Córdoba, Elena (2024). Estudios temporales. Archivando las temporalidades queer: afectividad y materialidad desde el archivo de Ca la Dona, Universidad Complutense de Madrid, p. 100

Plantejar exercicis d'especulació i ficció dins l'arxiu podria suposar un problema per a algunes investigadores, historiadores o usuàries que continuen considerant-los llocs de principis ordenadors i de veritat.²¹

Com portar a la pràctica tota la teoria anterior, com activar aquest discurs perquè no es converteixi en paraula estètica, estèril? El joc és sempre l'avantsala de la troballa; així, per trobar noves formes de classificar des de l'emoció, caldrà imaginar. Un arxiu com el de Hamaca sembla un terreny procliu a la ficció, obert a l'assaig-error, on el gest entremaliat pot tenir lloc. No cal més que donar un cop d'ull al seu contingut: el videoart és una disciplina plena d'un humor tan curiós com específic; en ella, el mateix format convida a la desacralització de l'Art, a l'exploració de vies noves, al desterrament de la seriositat.

La classificació d'imatges en col·leccions és possiblement una de les tasques més difícils per a un arxiveri. L'ordenació per gèneres, ja de per si limitada i limitant, resulta inútil en una contemporaneïtat on el joc és precisament el de la hibridació i mutació dels gèneres en coses altres.

L'ús d'etiquetes i tags pot resultar, en ocasions, més confús que aclaridor: les etiquetes, sovint emprades per designar coses que apareixen en les imatges o *temes que tracten* les seves suposades narratives, actuen moltes vegades com a separadors més que no pas com a unificadors. És fàcil caure en la temptació de l'etiquetatge compulsiu i difícil, si no impossible, arribar a un acord sobre un criteri comú a l'hora d'etiquetar. Es podria dir quelcom semblant sobre la temuda *classificació per temàtiques*.

²² Soto Calderón, Andrea (2022). Restos para memorias posibles y la realidad como cante, episodio del podcast Archivo, Desarchivo, Anarchivo, Contrarchivo y otra vez Archivo.

Un arxiu d'imatges és impossible, com es classifica una imatge? De vegades es classifiquen per ordre alfabètic, pel contingut o pel nom... Però la imatge no es deixa arxivar. Disposar-nos a sentir el seu eco o les seves amplifícacions, les seves formes de contagi, ens prevé d'aquests règims tributaris de la lingüística per tornar a considerar els cossos en les seves formes múltiples i les seves riqueses d'energia desitjant.²²

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Acceptant no només que sempre serem subjectives, sinó també que una classificació exhaustiva i alhora amable amb l'usuari és gairebé impossible, podem rendir-nos i començar a fer, almenys, allò que ens agrada. I, des de la nostra pròpia passió, intentar apel·lar als altres.

Una idea per classificar des de la subjectivitat a Hamaca seria proposar als mateixos artistes situar-se al centre de la decisió: en funció dels seus mons creatius, referents i predileccions, se'ls convida a triar les peces de la plataforma que els interpel·len i a agrupar-les després en col·leccions.

També es podrien col·leccionar a partir d'experiències com, per exemple, un passeig: un arxiveri surt a trobar, en el seu recorregut, persones, objectes i sons que li permeten ressonar. I busca després, amb tot allò vist, els vídeos de la plataforma que transmeten el seu recorregut sensorial.

Les efemèrides, guiades no per l'actualitat, sinó per les idees polítiques i qüestions sensibles per a la plataforma, podrien ser també una manera d'agrupar vídeos des de l'emoció.

Les col·leccions-poesia són de la meva predilecció: les ficciono per a aquest text. En el meu món interior signifiquen col·leccionar al voltant de conceptes i paraules activadores, que m'interpel·len i funcionen en mi com a detonants. En els xocs entre les imatges dels vídeos proposats sorgeixen, al seu torn, noves imatges mentals, que apareixen entre els buits i són úniques per a cada espectador. A continuació proposo dotze col·leccions basades en dotze paraules que m'obsessionen, m'inquieten i m'apassionen.

²³ Ahmed, Sarah (2018). La política cultural de las emociones, Ed. Universidad Nacional Autónoma de México, p.28

Cal recordar la "pressió" d'una impressió, que ens permet associar l'experiència de tenir una emoció amb l'efecte mateix d'una superfície sobre una altra, un efecte que deixa la seva marca o rastre. De manera que no només tinc una impressió dels altres, sinó que també em deixen una impressió: m'impressionen i deixen una impressió en mi.²³

ARXIVAR

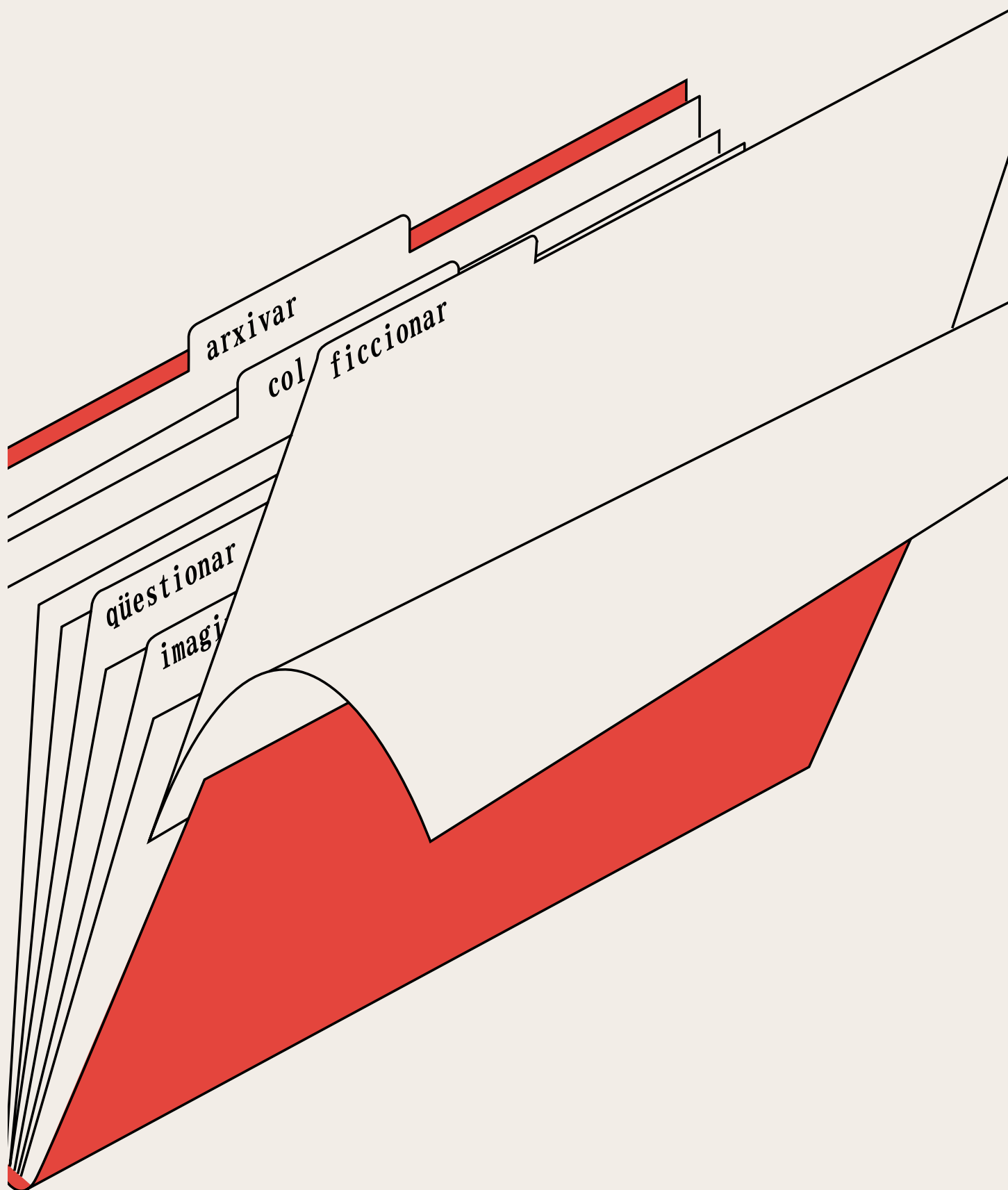
COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

L'agrupació de col·leccions que presento aquí no pretén ser en absolut exhaustiva, referenciada, lògica ni racional. Els textos que acompanyen cada col·lecció són simplement recerques, reflexions, reunions de sentirs profundament personals; no pretenen dir res més que allò que diuen. Potser la seva ambició és *suggerir*, en qui llegeixi, miri i escolti, un ritme i una atmosfera que aculli els vídeos de cada col·lecció, que els acompanyi. Des del meu món propi, des de les meves inquietuds i predileccions, proposo dotze col·leccions basades en conceptes, objectes i experiències on les emocions juguen un paper fonamental, amb la idea que el mateix xoc entre els vídeos proposats creï, al seu torn, idees i sensacions noves en qui els mira.

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

²⁴ Juan Rulfo, Pedro Páramo,
1955 (2005, Ediciones
Cátedra)

La matinada va anar apagant els meus records. De tant en tant sentia el so de les paraules, i notava la diferència. Perquè les paraules que havia sentit fins aleshores, fins aleshores ho vaig saber, no tenien cap so, no sonaven; se sentien; però sense so, com les que s'escolten durant els somnis..²⁴

Existeixen somnis fantàstics, somnis premonitors, somnis terrorífics, somnis oblidats i somnis quotidians. Potser són aquests últims els que més es recorden. En ells, el nostre cos apareix com una closca buida: com una representació buida de nosaltres mateixes, com un titella que sembla recórrer els nostres llocs quotidians.

Elle (que som nosaltres mateixes) repeteix i representa les accions que hem dut a terme el dia previ al somni: la compra al supermercat, la flama del gas a la cuina, la conversa anodina, l'examen de les cares massa familiars d'aquella gent que reconeixem, però que no són exactament com les recordàvem.

En el somni mai no estem del tot dins de nosaltres, gairebé com si fóssim una ànima unida al nostre cos a través d'un petit cordó: molt a prop, però no a dins; a sobre, però no al costat. En observar-nos des de fora realitzant les nostres accions quotidianes es posa de manifest la solitud: el sense-sentit, el buit, el vertigen interior. Per què fas el que fas?, sembla qüestionar aquell cos buit (el nostre cos buit): el jo observador.

La consciència és gairebé presonera, en el somni, del temps d'aquell cos que, tot i ser un simple autòmat, controla les decisions del jo. I tot (inevitablement, ens diuen els somnis) es redueix a això: qui controla el cos, controla el temps.

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

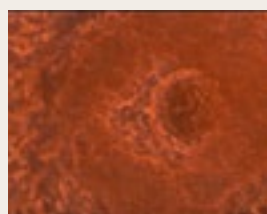
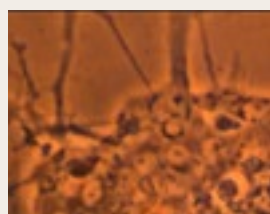
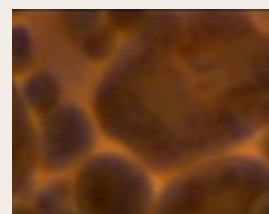
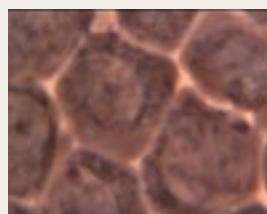
Música i silenci

Propaganda(es)

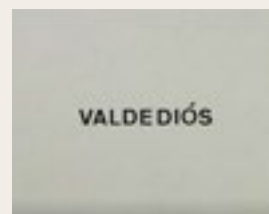
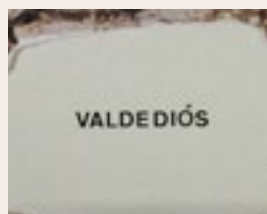
Desparalitzar la violència

²⁵ María Zambrano, *El sueño creador*, 1965
(2011, Alianza Editorial)

Allò que ens ha esdevingut durant la vigília entra en l'univers del somni, en la psique originària, sotmetent-se a la seva manca de temps, immobilitzant-se. (...) Perquè, en realitat, en la psique tancada al temps no transcorre res, i allò que ve de fora passa a formar un únic esdeveniment en què emergeixen fragments com monstres. (...) Tant és així que podríem dir: el buit espacial és el lloc natural dels somnis.²⁵

Campo de sueños,
María Cañas (2016,
6 min.)

Valdediós, Elena
Duque (2019, 3 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

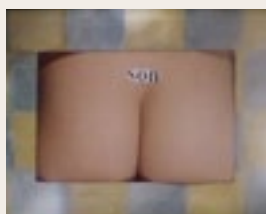
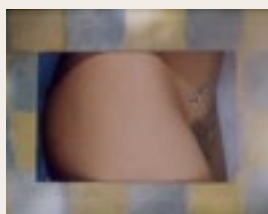
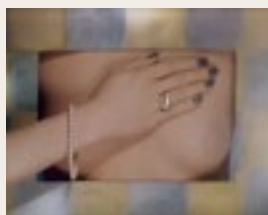
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

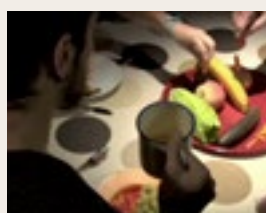
Desparalitzar la violència

Las partes de mi que te aman son seres vacíos, Mercedes Gaspar (1995, 10 min.)

Invencción para un acto sin tiempo, Dolores Furió (1999, 3 min.)

La confirmación, Bestué Vivés (2008, 16 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

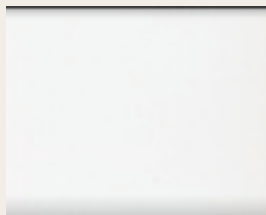
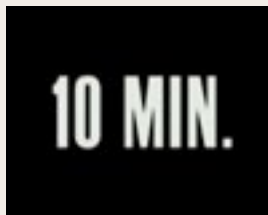
El diari

El dolor de crear

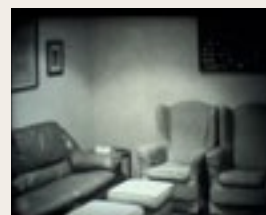
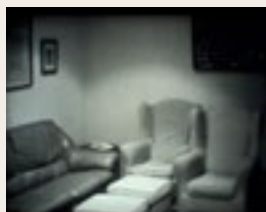
Música i silenci

Propaganda(es)

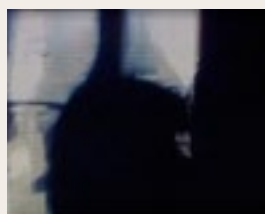
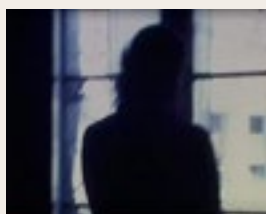
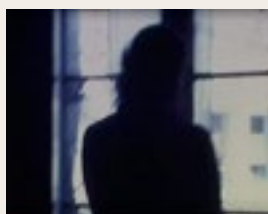
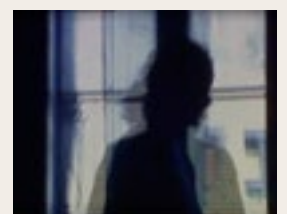
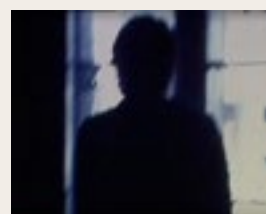
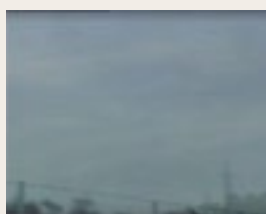
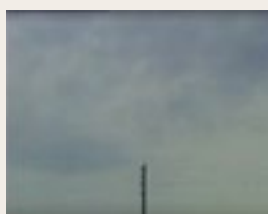
Desparalitzar la violència

10 min, Eugeni Bonet
(2005, 10 min.)

La mansión acelerada, David Domingo
(1998, 10 min.)

Dramatis personae,
Pere Ginard, Laura Ginés, Laboratorium
(2005, 7 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

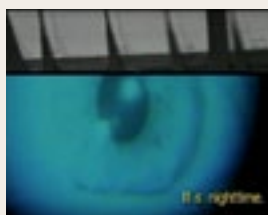
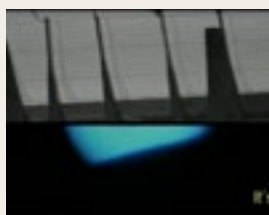
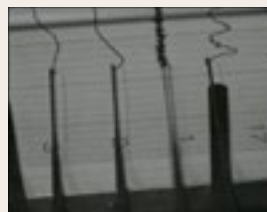
Música i silenci

Propaganda(es)

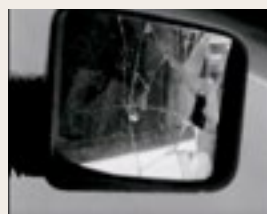
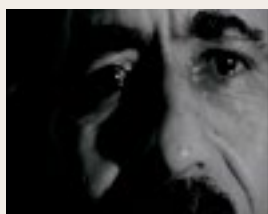
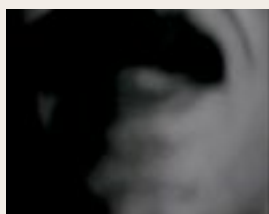
Desparalitzar la violència

El sueño de Adán,
Mercedes Gaspar
(1994, 8 min.)

*REM. Estudios sobre
el comportamiento
nocturno,* Jacobo
Sucari (1998, 24
min.)

Microfugas I, Alberto
Gracia (2008, 8 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

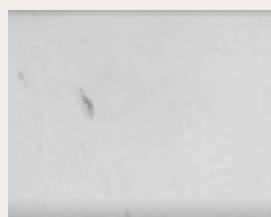
El diari

El dolor de crear

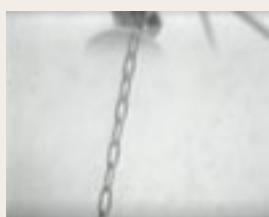
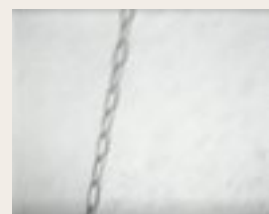
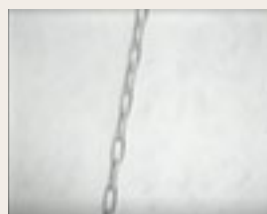
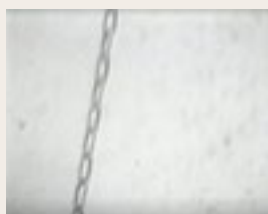
Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Dad is gone, Pere Ginard (2020, 3 min.)

Medio tiempo, Manel Muntaner (1964, 9 min.)

Un viento roza tu puerta, Jorge Cas-trillo, Pablo Paloma (2021, 8 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Humorístic, lacònic, sarcàstic, afectat. Què significa retratar algú? Quina ombra d'ellx mateixx afronta qui retrata?

Quan m'amago davant del rostre d'altri m'oblido de mi; en observar la seva manera de mirar, desconec la meva pròpia mirada. Com un fantasma, em dissolc en altres veus, en altres ments, en altres cossos.

Però a qui trio retratar, la manera com retrato, ¿no diu més de mi que de la persona retratada? ¿No és el seu gest, ofrena generosa d'ellx mateixx, més conscient de les meves pròpies intencions que jo?

Creu, qui retrata, que és capaç d'il·luminar noves llums, perspectives agosarades de les quals ni tan sols la mateixa persona retratada és conscient. Com l'extracció d'un metall noble, així sent el retratista la tasca de retratar. Però s'enganya en pensar-ho. Des de la imatge, la realitat reproduïda li retorna un somriure: "no has aconseguit endur-te res. Tanmateix, ara et conec millor que tu".

²⁶ Jorge Luis Borges,
El hacedor, 1960 (2012,
Debolsillo)

*No em costa gens confessar que ha aconseguit certes pàgines valuoses, però aquestes pàgines no em poden salvar, potser perquè allò bo ja no és de ningú, ni tan sols de l'altre, sinó del llenguatge o de la tradició. D'altra banda, jo estic destinat a perdre'm, definitivament, i només algun instant de mi podrà sobreviure en l'altre.*²⁶

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

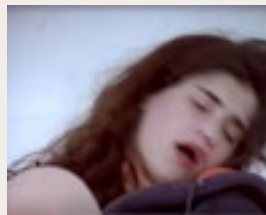
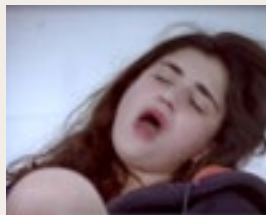
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

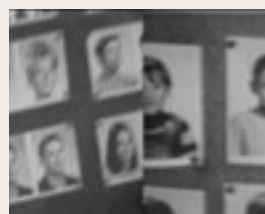
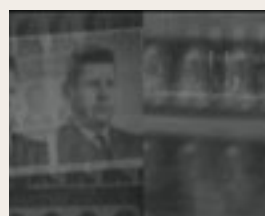
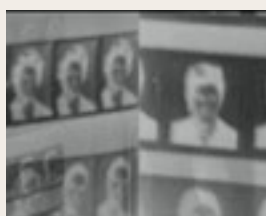
Desparalitzar la violència

*Retratos, Jana Leo
(1996, 4 min.)*

Google 01 - Y sin embargo, Borja Rodríguez Alonso (2013, 2 min.)

Photomatons, Eugeni Bonet (1976, 5 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

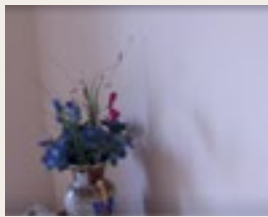
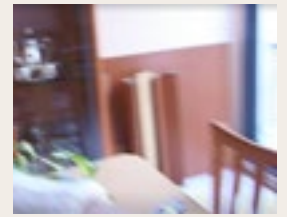
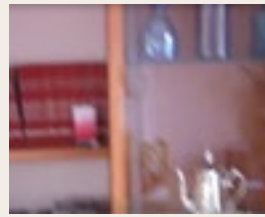
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

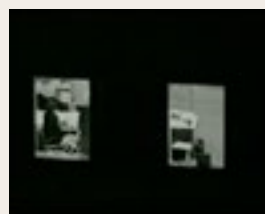
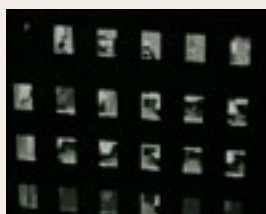
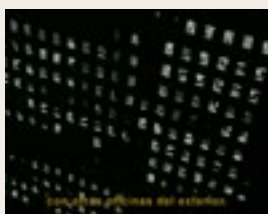
Desparalitzar la violència

*Interviewing objects
2, Eulàlia Valldosera
(2001, 16 min.)*

*Paisajes para el
olvido (Viraxe), Xoán
Anleo (2006, 3 min.)*

*KC1, La oficina, León
Siminiani (1998, 5
min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

La vigilia del vigilante. Sueños de amor, sueños espúreos, Xoán Anleo (2005, 3 min.)

Reacción en cadena, Cova Macías (2005, 12 min.)

Teoría de los cuerpos, Isaki Lacuesta (2004, 4 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

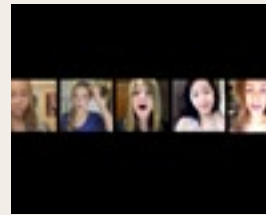
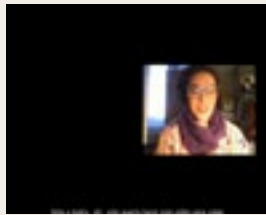
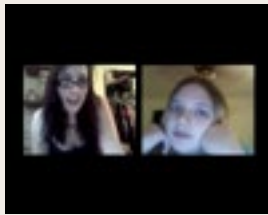
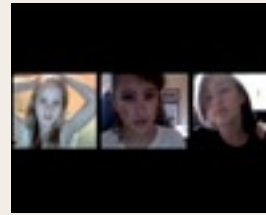
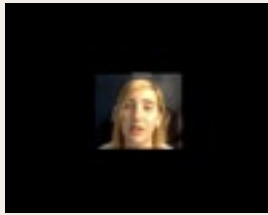
El diari

El dolor de crear

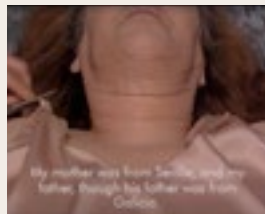
Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Am I?, Florencia Aliverti (2012, 3 min.)

Mortaja, Antonio Perumanes (1995, 10 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

²⁷ Hartmut Rosa, Resonancia: una sociología de la relación con el mundo, 2016 (2019, Katz Editores)

Treballem a la pantalla, ens informem a través de la pantalla, ens identifiquem per mitjà de la pantalla, hi juguem, ens comuniquem amb la seva ajuda, ens relaxem i conversem a través d'ella, i fins i tot està a punt de convertir-se en la base de les nostres experiències artístiques.²⁷

En el tipus de ciutats que habitem, amb la incertesa i la violència que amararen el present del planeta, el sofriment és a vegades paralyzador. Hi consumim mons altres aplanats que, viscuts a través de les pantalles (fredes i indiferents), recullen sobre elles mateixes el nostre cos i redueixen l'experiència a l'espai estàtic, colonitzant el cos amb immobilitat.

En aquests entorns accelerats, les úniques flames que continuen il·luminant fragments d'esperança són aquelles persones, objectes i llocs amb què ressonem: la seva vibració i el seu contacte són capaçs de retornar al món digitalitzat, a vegades tan inhòspit, el seu sentit. Ressonar amb la realitat i amb les altres permet pertànyer. Cercar l'autenticitat en la individualitat, al contrari, t'aliena. Cal sortir enfora per retrobar la vivència del món a través de la corporalitat, del moment present i de la connexió amb l'ara: sentir amb la matèria que està sent davant nostre.

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

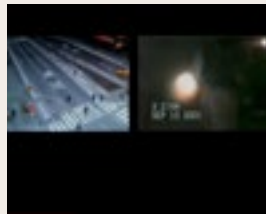
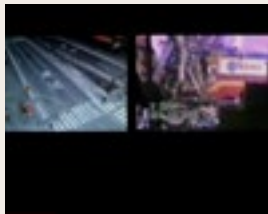
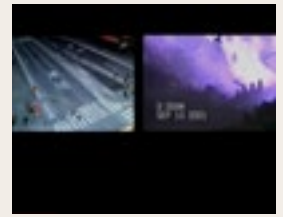
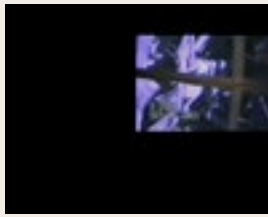
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

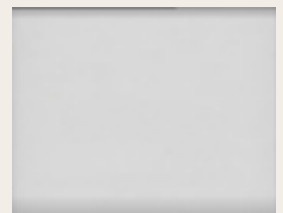
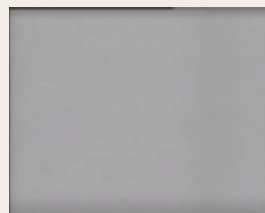
Desparalitzar la violència

El fin de las palabras,
Raúl Bajo Ibañez
(2008, 3 min.)

Golden shield, AC-
TOP (2006, 2 min.)

Colisiones sin título,
Francisco Ruiz de In-
fante (2001, 17 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis
El retrat

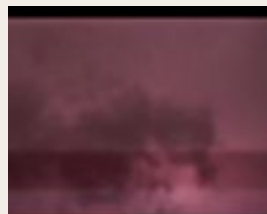
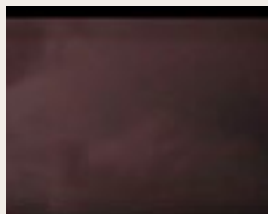
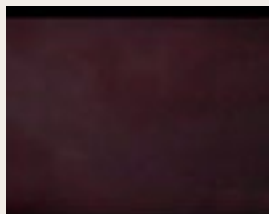
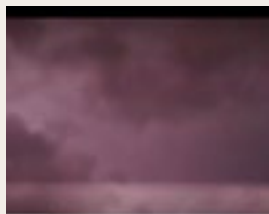
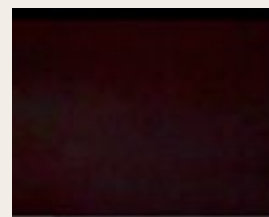
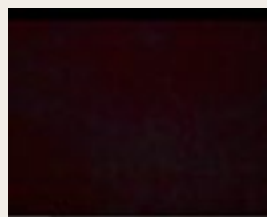
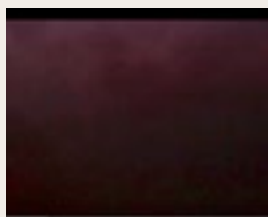
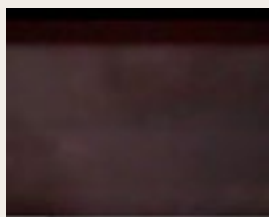
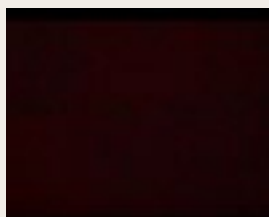
Ressonàncies
El dol

Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor

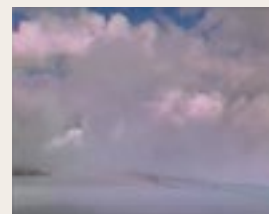
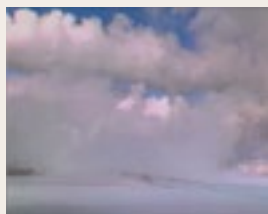
Simfonies de ciutat
El diari

El dolor de crear
Música i silenci

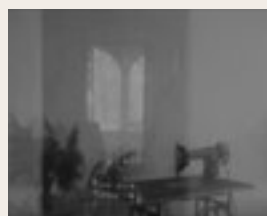
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

Tximist, Blanca Rego
Constela (2015, 7
min.)

Birta Myrkur, Íñigo
Salaberria (1987, 9
min.)

Fuga, Eugènia Bal-
cells (1979, 20 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

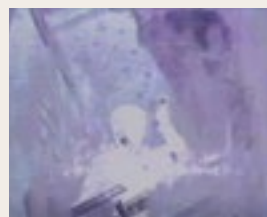
El diari

El dolor de crear

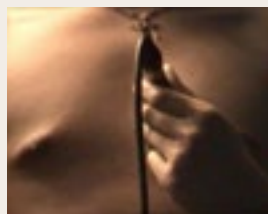
Música i silenci

Propaganda(es)

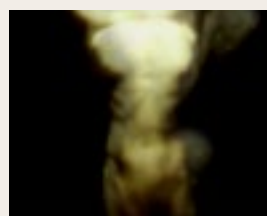
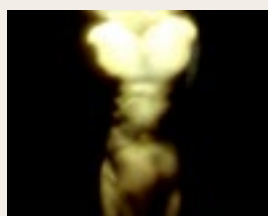
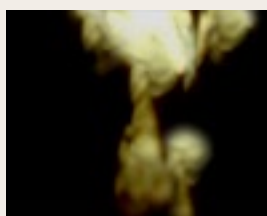
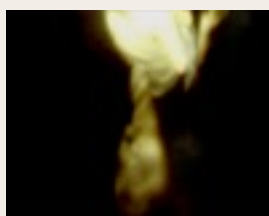
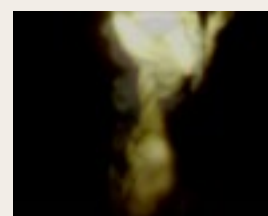
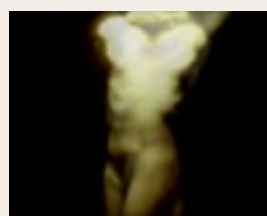
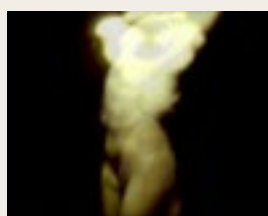
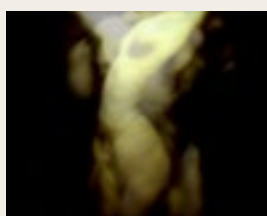
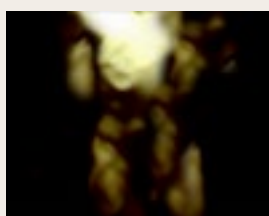
Desparalitzar la violència

*Experiencia vital
concentrada, Luis
Lamadrid, Paco Ul-
tray (1989, 5 min.)*

*Heartbeat, Dora
García (1999, 5 min.)*

*Dentro, Juan Rayos
(2007, 2 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis
El retrat

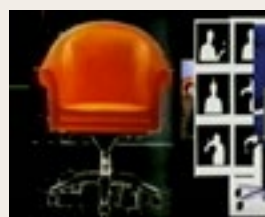
Ressonàncies
El dol

Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor

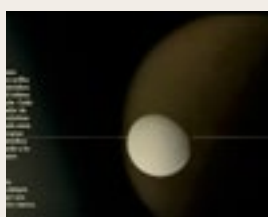
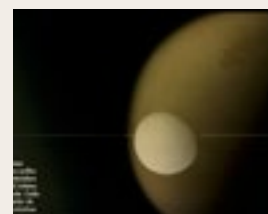
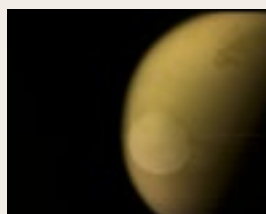
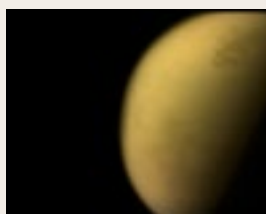
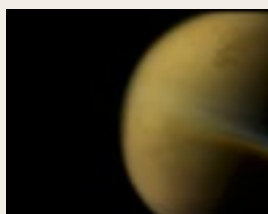
Simfonies de ciutat
El diari

El dolor de crear
Música i silenci

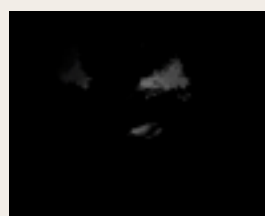
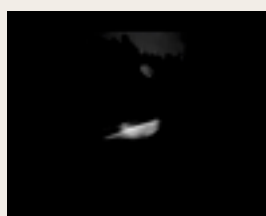
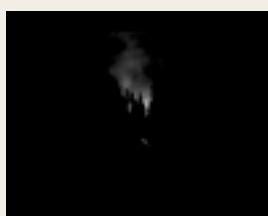
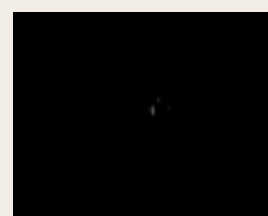
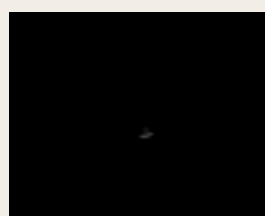
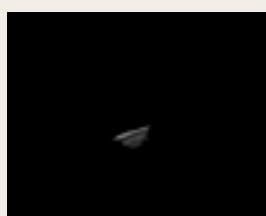
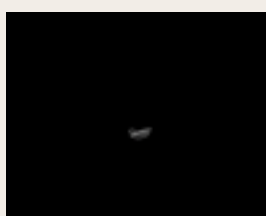
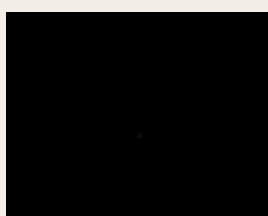
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

*IO. Zn interface
osmòtic, Kònic Thtr.
(1998, 8 min.)*

*Cassini Falls, Pedro
Torres (2020, 15
min.)*

*Kaamos Trilogy,
Mia Makela (SOLU)
(2007, 10 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

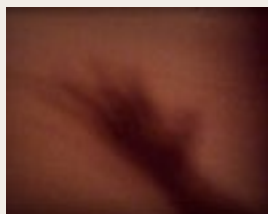
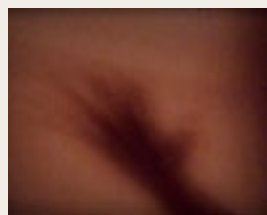
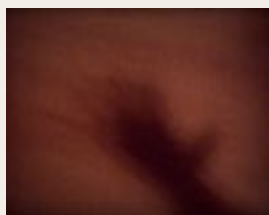
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Memoria luz, Martin
Mur (2019, 2 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

²⁸ Roland Barthes, Diario de duelo, 1977-1979 (2021, Paidós)

27 d'octubre

—“Mai més, mai més!”.

—I tanmateix, contradicció: aquest “mai més” no és etern, ja que tu mateix moriràs un dia.

“Mai més” és una paraula d'immortal

El dolor és germà de la solitud. Si l'alegria augmenta quan es comparteix, el dolor és allò que no es pot narrar; creiem, en el dolor, que el món ens ha deixat sols. Davant la pèrdua d'allò que era el nostre centre, el món continua girant; la vida continua fluint encara que aquella persona ja no hi sigui: el sense-sentit es converteix en dolor perquè és incompreensible. Desafia les lleis de la lògica i de la raó.

Si el dolor de la mort és aclaparador, el dolor del desamor posa en escac la cordura. Quan l'altra desapareix, no hi ha cap resposta possible, però quan l'estimada continua present és fàcil caure en la negociació eterna amb una altra que simplement ja no vol donar respostes, perquè les preguntes no són les correctes: es troba en un altre lloc on allò que abans era íntim es converteix en una cosa desconeguda, lluny de tu.

El dol per l'amistat potser sigui el menys acceptat socialment, encara que possiblement sigui dels més dolorosos. En ell també mor una part de nosaltres mateixes. I què passa amb els dols pels llocs? Pels moments passats? Per les idees?

El dol té a veure amb la identitat, amb la permanència d'un petit món segur, propi, al qual aferrar-se davant d'una realitat en moviment constant. El dol parla

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

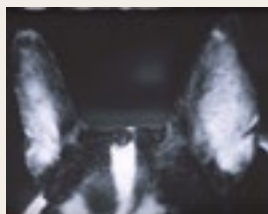
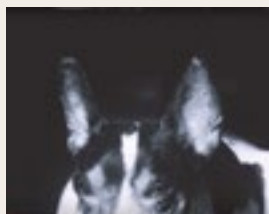
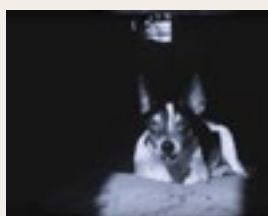
Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

de nostàlgia, de ràbia, de tristesa i de transformació, però també del goig en el retrobament amb la vida. És, sobretot, una lliçó d'acceptació: fins i tot sabent que tot pot trontollar, que tot està canviant a cada instant, a cada moment, sense aturar-se mai. Com sonarà la cançó que altres cantaran a la nostra mort? Potser el dol pels altres sigui, en el fons, un aprenentatge per acceptar la nostra pròpia finitud.

²⁹ Sui Generis, Canción para mi muerte (1972, Talent/Microfón)

*Et trobaré un matí
dins de la meva habitació
i prepararàs el llit
per a dos.²⁹*

Caballito, Claudia Claremi (2023, 3 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

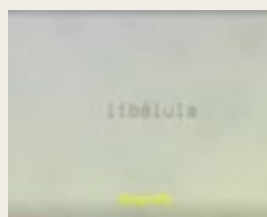
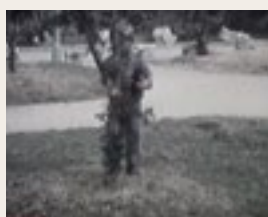
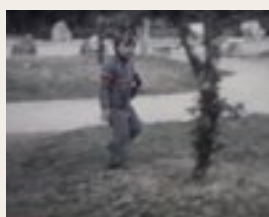
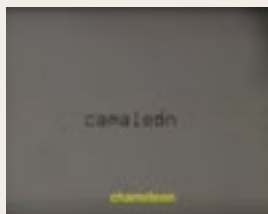
Música i silenci

Propaganda(es)

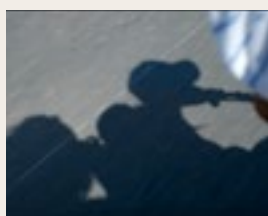
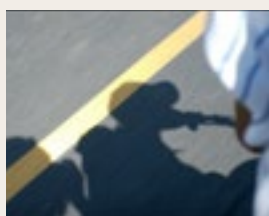
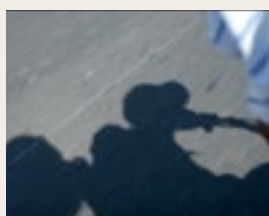
Desparalitzar la violència

Canción del antes de morir, Pere Ginard, Laura Ginès, Laboratorium (2011, 4 min.)

Cómo dibujar animales tristes, Pere Ginard, Laura Ginès, Laboratorium (2009, 4 min.)

Desideria, Génesis Valenzuela (2019, 18 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

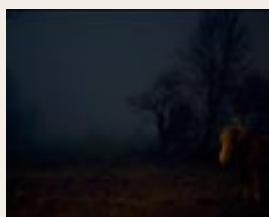
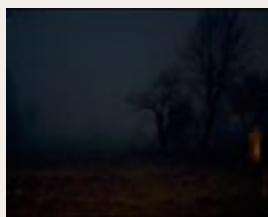
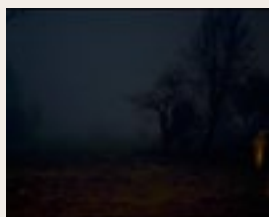
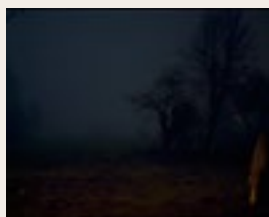
El diari

El dolor de crear

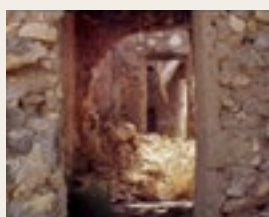
Música i silenci

Propaganda(es)

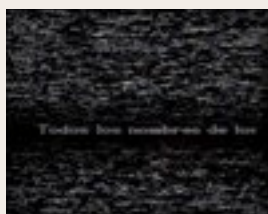
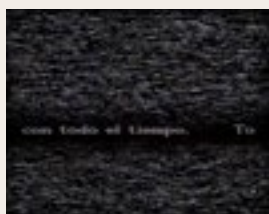
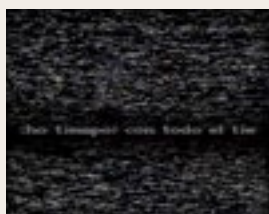
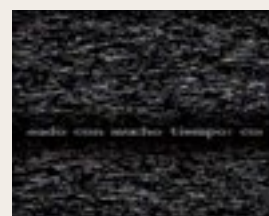
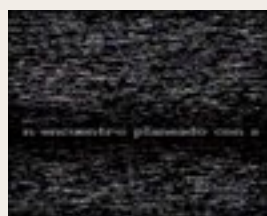
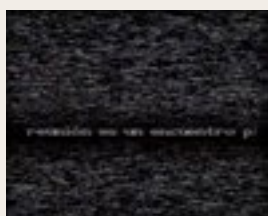
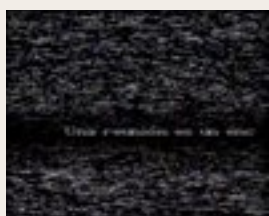
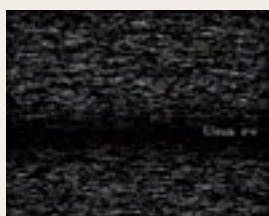
Desparalitzar la violència

Eu mais, Ángel Montero (2020, 15 min.)

Los guardines, Miguel Aparicio (2013, 7 min.)

Lugar común, Francisco de Ruiz Infante (1991, 12 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

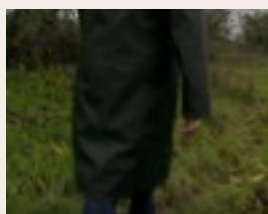
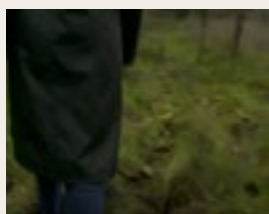
Desparalitzar la violència

Zoe, Julio J. Von Drove (2013, 8 min.)

Ver a una mujer, Mónica Rovira (2017, 58 min.)

Victoria, Ana y mamá, Carmen Sigler (2004, 19 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

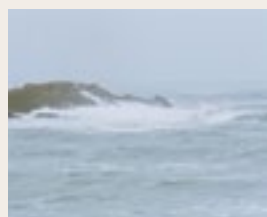
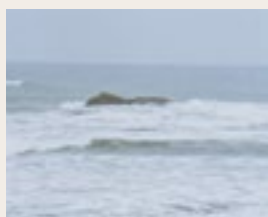
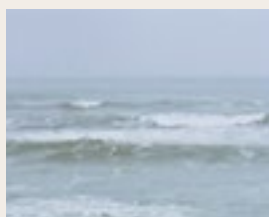
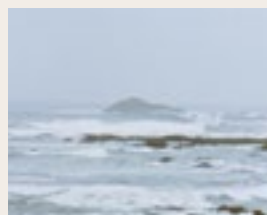
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

*Um mergulho em
água fria, Raquel
Marques (2024, 20
min.)*

*Muebles Aldeguer,
Irene Borrego (2015,
15 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

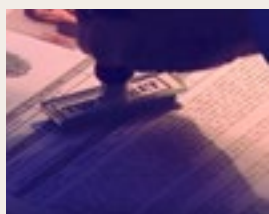
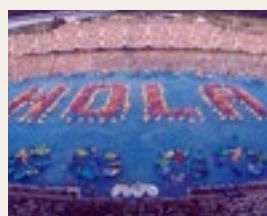
Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Quan vaig visitar Geòrgia, la mare del meu amic em va dir: "Soc professora de literatura. Conec el teu país pels seus llibres, i el país que ens va envair pels seus escriptors. Espanya i Rússia són, en realitat, dos llocs molt semblants. Totes dues demanen perdó per existir i se senten crònicament inferiors a la resta de nacions. La diferència és que Espanya riu d'ella mateixa, i Rússia ho intenta però no pot; és massa existencial." Però què hi ha de més existencial que l'humor? Escapada davant la misèria i la pobresa, davant la infantilització crònica d'un poble durant els seus quaranta anys de dictadura, davant l'insult sistemàtic a la cultura i l'erradicació d'idees dignes; escapada davant la bogeria.

No hi ha res més *espanyol* que riure davant la desolació. Tot i això, què vol dir això de ser espanyol?

Cumbia against the machine, María Cañas (2017, 5 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

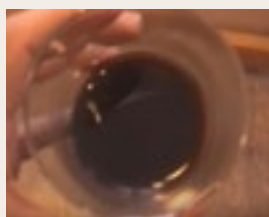
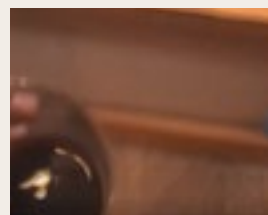
El diari

El dolor de crear

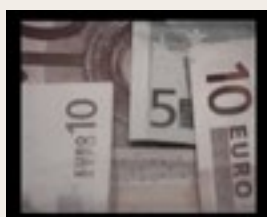
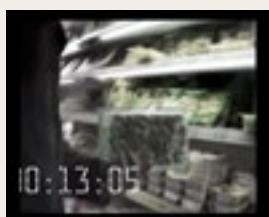
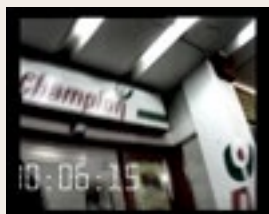
Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

*Aparición de mis
padres en un vaso,
Jonathan Millán
(2013, 3 min.)*

*YoMango: Pregún-
tame cómo, Fiambre-
ra Obrera (2003, 5
min.)*

*Cantando mi mal
espanto, Alonso Gil
(2011, 9 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

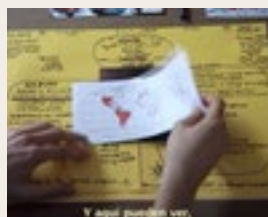
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Folklore II, Patricia Esquivias (2008, 15 min.)

Chi Kung a la andaluz, Manuel Onetti (2014, 3 min.)

Diario no lineal, Miguel Noguera (2006, 5 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Los mejores, Venga Monjas (2009, 6 min.)

El derecho de las patatas, Mercedes Gaspar (2001, 17 min.)

Las cosas de la vida son así y no le des más vueltas a la bicicleta, Raúl Cuevas (2004, 5 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

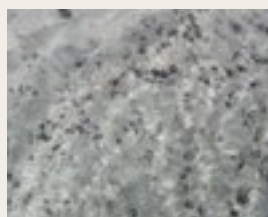
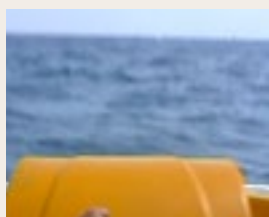
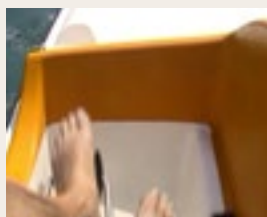
El diari

El dolor de crear

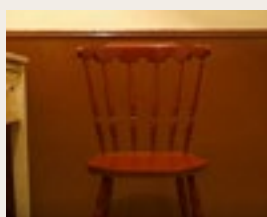
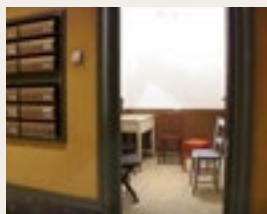
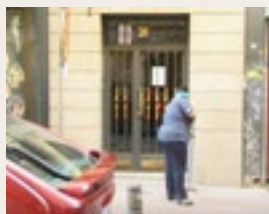
Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Más allá de la tierra, más cerca de los sueños, Javier Camarasa, Jorge Luis Marzo (2004, 35 min.)

Vecinos, León Siminiani (2005, 4 min.)

Al toro bravo échale vacas, María Cañas (2016, 3 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

³⁰ Bell Hooks, Todo sobre el amor, 2000 (2021, Paidós)

La paraula 'amor' és habitualment definida com un substantiu, però els teòrics de l'amor més lúcids reconeixen que totes estimaríem millor si la féssim servir com un verb.³⁰

Et vull escriure una carta d'amor al lloc menys amorós de tots. Te l'escric aquí, a través de la feina, perquè això és el que faig per evitar sentir: treballar.

Així que t'escriuré una carta d'amor així, estranya, que gairebé sembli un insult, perquè no em vegis vulnerable. Perquè, a més, de tota manera, la realitat és que mai no ho sento del tot quan et dic que t'estimo. Em sona buit, foradat. Una mica com de mentida.

T'estimo. Es pot dir això i que no sembli absurd? Es pot diferenciar aquest t'estimo del que li dic a la meva mare, a la meva millor amiga, del que li dic al meu gos?

Potser hauríem d'assumir que, en el fons, totes dues som una mica estranyes: que tu dius que m'estimes perquè vols estimar-me, i que jo no et dic t'estimo perquè em fa por estimar-te.

Com que no sé escriure, i a més m'agrada poc parlar, he escollit alguns vídeos per a tu. Potser t'expliquen millor allò que jo no m'atreveixo a dir:

que vull que nedem juntes quan siguem velles
que em fas qüestionar-me els meus rols i les capsetes de les idees

que tinc por que siguis una estafa
que sempre crec que ja t'he perdut
que quan ballem em sento bé
que no m'empasso la idea romàntica de l'amor.
I que d'acord, sí. Que t'estimo.

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

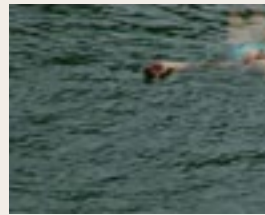
El diari

El dolor de crear

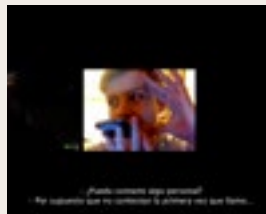
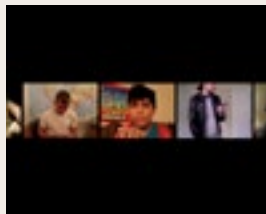
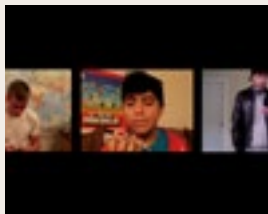
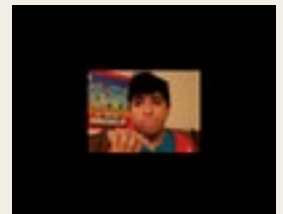
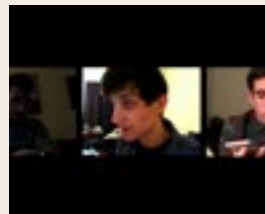
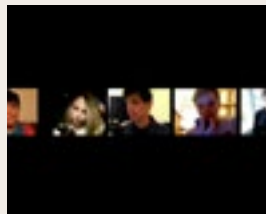
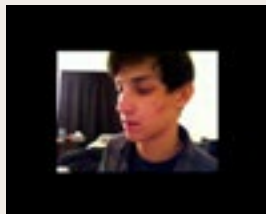
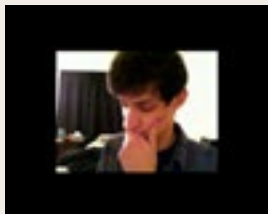
Música i silenci

Propaganda(es)

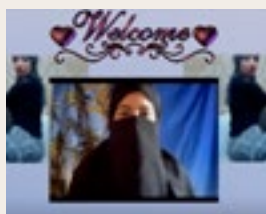
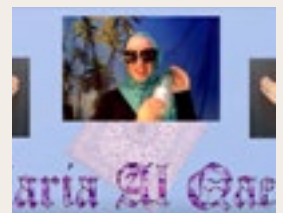
Desparalitzar la violència

I'm flush, Cecilia Bar-
riga (2007, 5 min.)

Coming out, Floren-
cia Aliverti (2015, 4
min.)

My terrorist lover,
María Alcaide (2017,
25 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

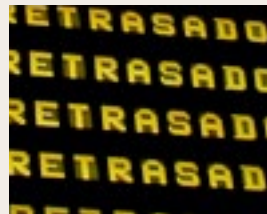
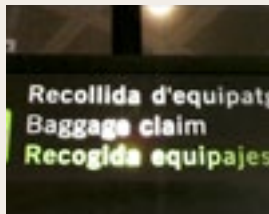
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

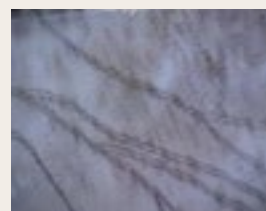
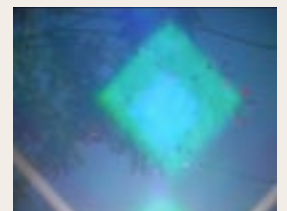
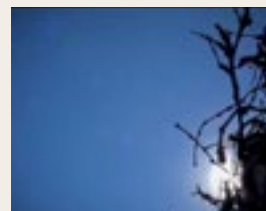
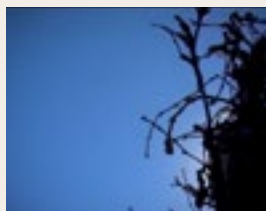
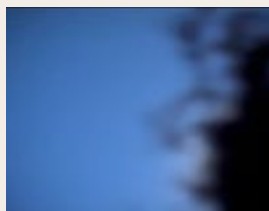
Desparalitzar la violència

La historia más triste,
Daniel Cuberta Touzón (2011, 8 min.)

Zoom, León Siminiani
(2006, 3 min.)

Juntitos. Parte 2:
Desayuno para dos,
Diego Stickler (2010,
4 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

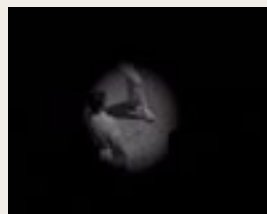
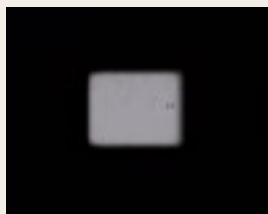
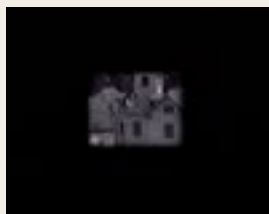
Música i silenci

Propaganda(es)

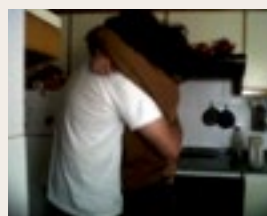
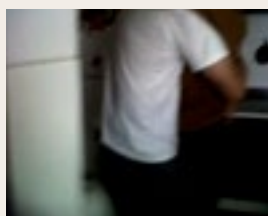
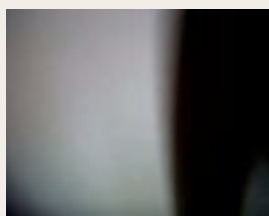
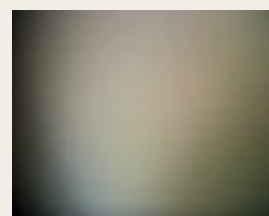
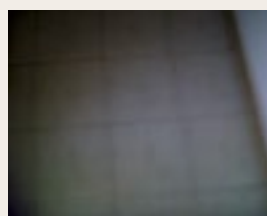
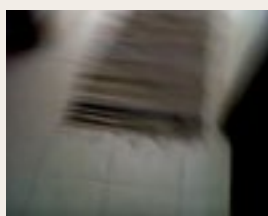
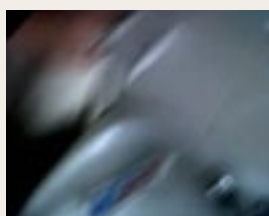
Desparalitzar la violència

*Un beso, Cabello/
Carceller (1996, 4
min.)*

*Wahab, Toni Serra/
Abu Ali (1994, 3 min.)*

*La canción de los
padres, Ariel F. Verba
(2013, 3 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

FIN, Eugènia Balcells
(1978, 15 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meua Espanya

Cartes d'amor

Sinfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

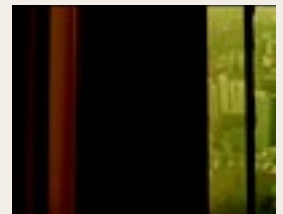
Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

³¹ Antonio Lozano, La voz de la ciudad (2008, Centro Atlántico de Arte Moderno)

Així com endevinem en les faccions de l'home la tristesa o l'entusiasme, la plenitud o la decrepitud, l'arquitectura de la ciutat ens parla de l'estat de salut de la comunitat que l'habita. Si la ciutat té alguna veu, aquesta és el seu paisatge. No hi ha secret que no ens pugui revelar. I si d'alguna cosa ens parla clarament, sense embuts, és de política, perquè n'és filla.³¹

En aquesta ciutat no existeix l'horitzó; el temps és un sense-fi sinuós, mai interromput pel somni. Des d'aquí, sembla que no hagi existit mai cap altre lloc a fora, anterior o posterior, limítrof amb el temps de la ciutat. Crec que cap altre lloc existeix ara mateix. Què més pot passar al món, si aquí ja està passant tot allò possible?

Berlín, Juan Rayos (2008, 3 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

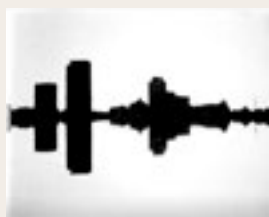
El diari

El dolor de crear

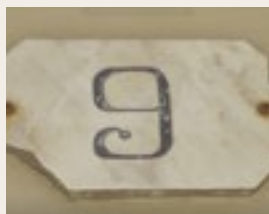
Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Horizontes, Miguel Aparicio (2013, 3 min.)

Cada día paso por aquí, Raúl Arroyo (2004, 9 min.)

Hanginout, Martín Llaveneras (2011, 9 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

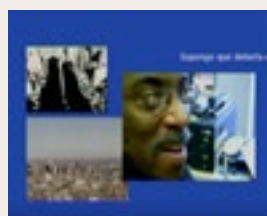
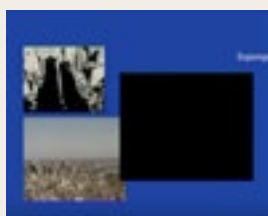
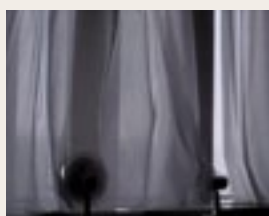
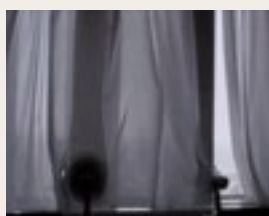
Desparalitzar la violència

88 years later.
Dziga Vectov, eat
your heart out, Ana
Gimein, Fernando
Baena (2017, 5 min.)

Canyelles (Projecte
Ateneus), Video-Nou
(1978, 40 min.)

City Game TV, Sally
Gutiérrez (2002, 28
min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Sinfonies de ciutat

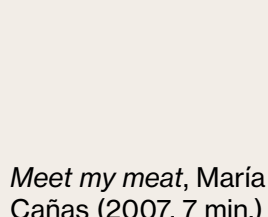
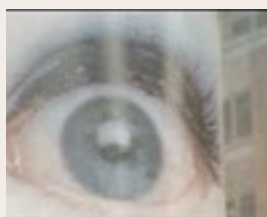
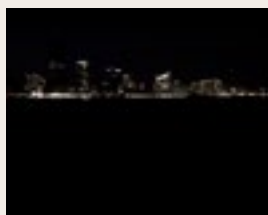
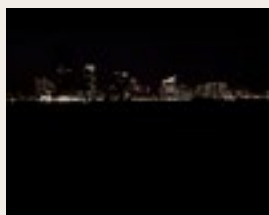
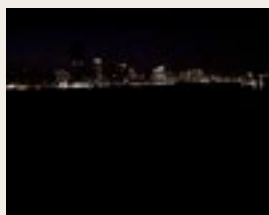
El diari

El dolor de crear

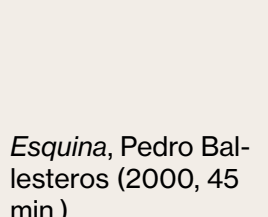
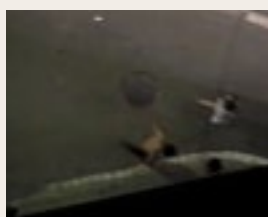
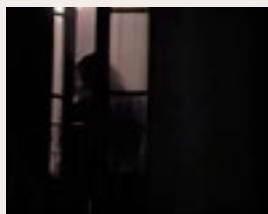
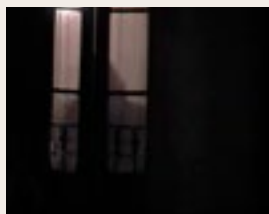
Música i silenci

Propaganda(es)

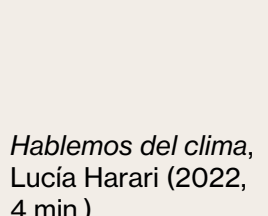
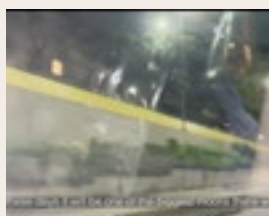
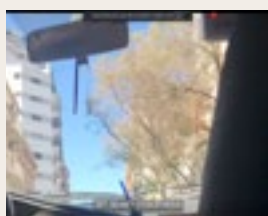
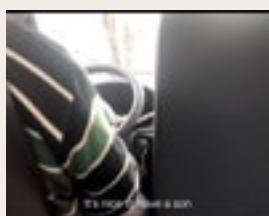
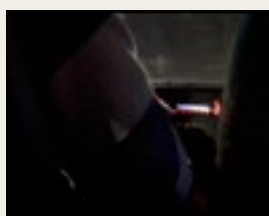
Desparalitzar la violència

Meet my meat, María Cañas (2007, 7 min.)

Esquina, Pedro Bal-
lesteros (2000, 45
min.)

Hablemos del clima,
Lucía Harari (2022,
4 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

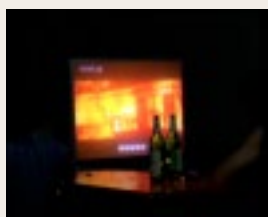
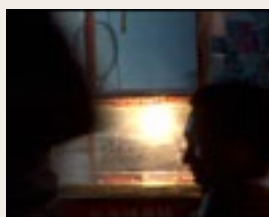
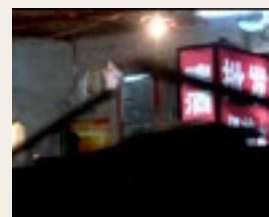
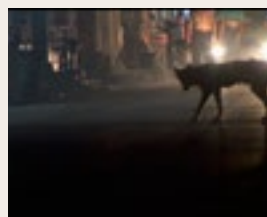
El diari

El dolor de crear

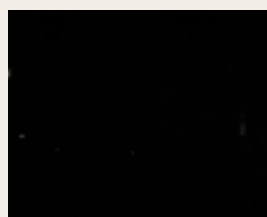
Música i silenci

Propaganda(es)

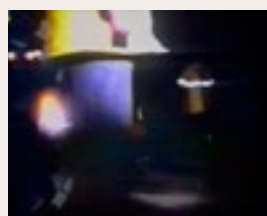
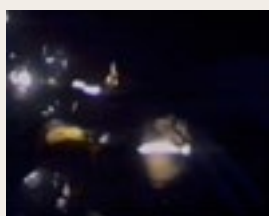
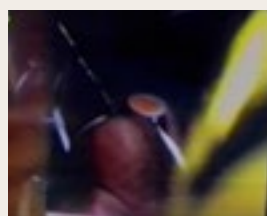
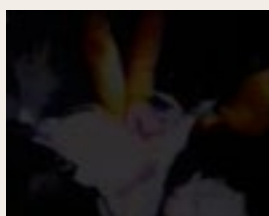
Desparalitzar la violència

Las horas contadas,
Íñigo Salaberria
(2010, 15 min.)

Paseo nocturno, An-
dreas Wutz (2006,
16 min.)

Soy de la gran
ciudad, Raúl Bajo
Ibáñez (1994, 4 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Sinfonies de ciutat

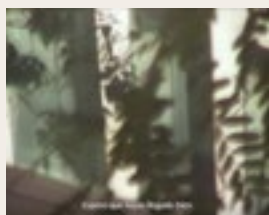
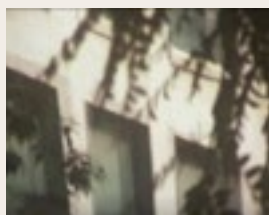
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Querida A., Elena
Molina (2023, 20
min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Estimat diari: encara que sempre t'escrivia parlant-te a tu, he de confessar que en realitat fantasiava amb què altres et llegissin. Em feia vergonya la idea, per això t'amagava sota el matalàs. Però és cert, ho confesso: quan t'escrivia aquelles línies no era a tu a qui parlava, era a una altra persona. O potser a tothom alhora; això no ho sé.

El que sí que sé és que escriure't m'ajudava a concentrar les idees, a deixar en tu els mals pensaments, a dormir millor. Fa molts anys que et vaig perdre; potser t'haurà trobat algú?

Crec que a moltes de les que escrivim un diari, o el filmem, ens passa una mica això: no ho fem només per a nosaltres mateixes, ni per a tu, Quadern, o per a tu, Càmera. Ho fem per a algú més. Hi ha una altra que escolta i mira, des de darrere del mateix mitjà (paraula o imatge), testimoni silenciosa del que decidim escriure o capturar.

El plaer de perdre el temps també està inscrit en el plaer del diari: veure'l passar sense fer-hi res més que observar-lo, tocar-lo breument per, tot seguit, deixar-lo córrer. Potser el que busquem és que aquest mateix temps ens doni la raó; que ens consoli. Que ens digui que està bé sentir el que sentim. Que no ens equivoquem, que no estem soles.

³¹ Susan Sontag, Renacida. Diarios tempranos, 1947-1964 (2021, Debolsillo)

3/1/57

Puc recordar com era no estar casada —el que feia—, però no puc sentir-me com era aleshores. La sensació de no ser lliure mai no s'ha dissipat en aquests sis anys. El somni de fa unes setmanes: un cavall es va apropar darrere

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

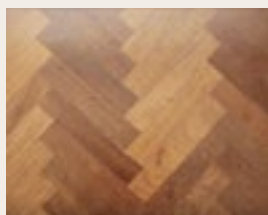
El dolor de crear

Música i silenci

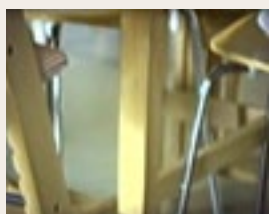
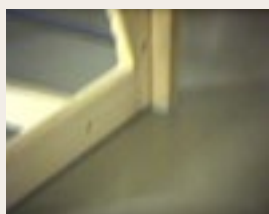
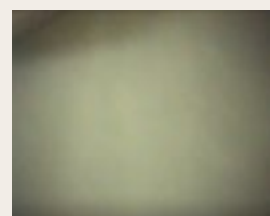
Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

meu mentre baixava per un tram curt d'escalles —cap a una piscina, pel que sembla— i va posar les seves dues potes davanteres sobre meu, una a cada espatlla. Cridava i intentava alliberar-me del pes; llavors em vaig despertar. Un correlat objectiu dels meus estats d'ànim més foscos. Goethe va declarar que només el coneixement insuficient és creatiu.

Pla y Cancela, Elena Duque (2017, 3 min.)

25'55" Diarios, Carme Nogueira (2004, 4 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

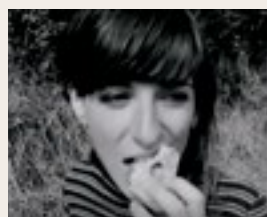
QÜESTIONAR

IMAGINAR

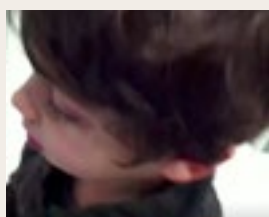
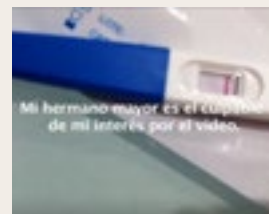
FICCIONAR

Els somnis
El retrat
Ressonàncies
El dol
Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor
Simfonies de ciutat
El diari

El dolor de crear
Música i silenci
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

París #1, Oliver Laxe
(2007, 34 min.)

Backup, Pilar Álvarez
(2012, 6 min.)

15 SQM, Marisa Maza
(2007, 15 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

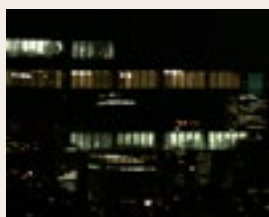
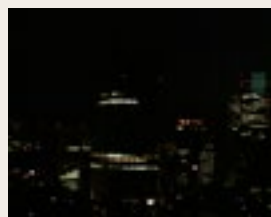
El diari

El dolor de crear

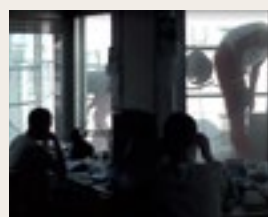
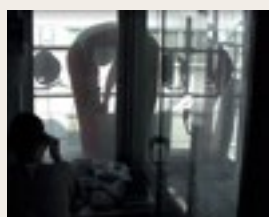
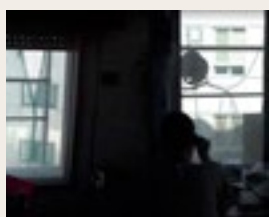
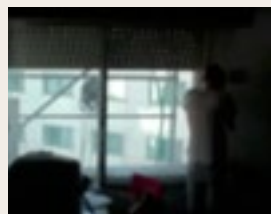
Música i silenci

Propaganda(es)

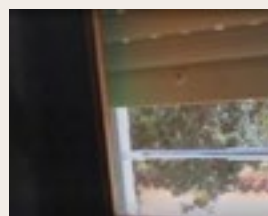
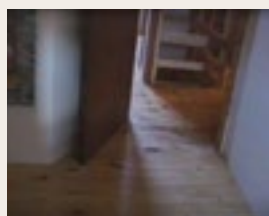
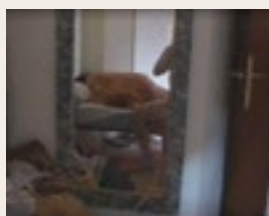
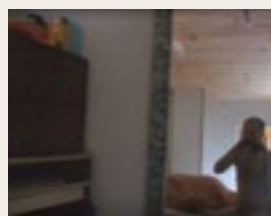
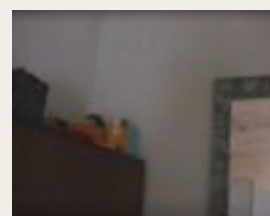
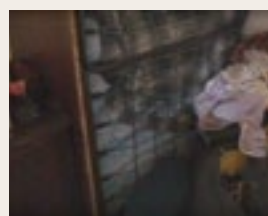
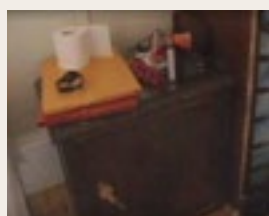
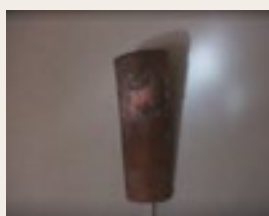
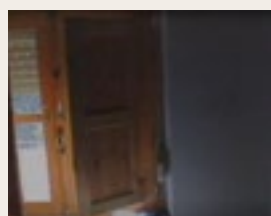
Desparalitzar la violència

*Planta 23, 03:45,
Félix Fernández
(2008, 5 min.)*

*Coreografía de una
doble ventana, Félix
Fernández (2001, 4
min.)*

*Día 13.149, Juan
Crego (1998, 6 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

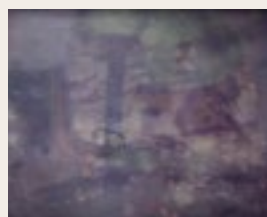
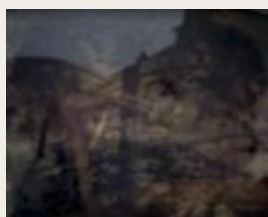
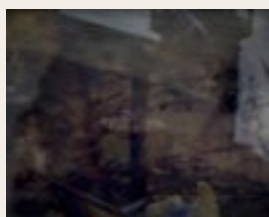
El diari

El dolor de crear

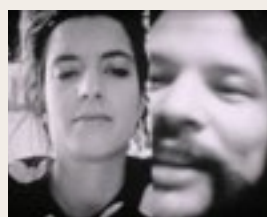
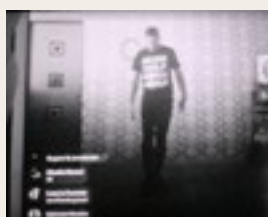
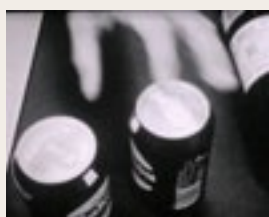
Música i silenci

Propaganda(es)

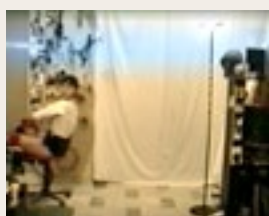
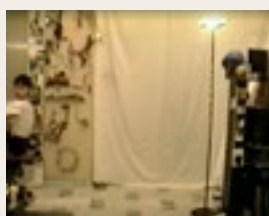
Desparalitzar la violència

Hipocampus, Salvi Vivancos (2022, 3 min.)

Hailstone, Claudia Claremi (2020, 3 min.)

Amazona 2, Campañilla (1997, 1 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

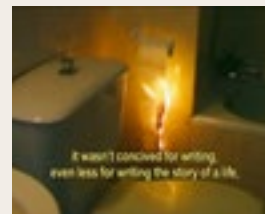
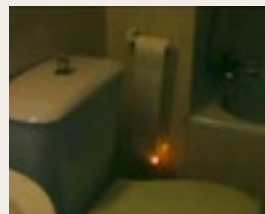
SENTIR

QÜESTIONAR

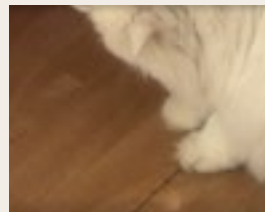
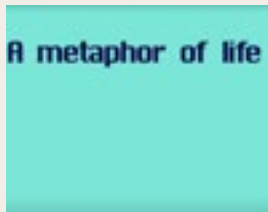
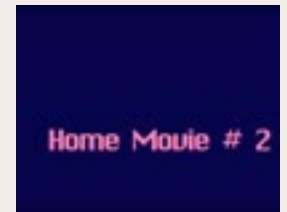
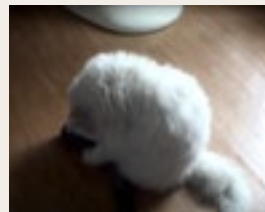
IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis
El retrat
Ressonàncies
El dol
Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor
Simfonies de ciutat
El diari
El dolor de crear
Música i silenci
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

*Home movies and a
porn flick, Luis Cer-
veró (2003, 5 min)*

*La historia de mi vida,
Daniel Cuberta Tou-
zón (2010, 10 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meua Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

³² Chantal Maillard, En la traza. Pequeña zoología poemática (2008, CCCB)

Però va arribar un moment, en la nostra història (em refereixo a la de l'art occidental), i no fa gaire temps (poc més de dos segles), en què la funció d'aquest fer va canviar de signe. En comptes d'apuntar cap a una finalitat externa, per a la qual l'obra havia de servir, va començar a apuntar cap a la mateixa obra. I l'obra la van anomenar «obra d'art», que ve a significar una cosa així com “producció-produïda”. I de l'obra, l'interès va passar al mateix fer i, d'aquí, a qui feia, “l'artista”.³²

Hi va haver un món, fa molt de temps, en què la creació artística va deixar de ser un joc (una manera d'entretenir la vida, d'escapar del pes de l'existència). I, en perdre el joc, van néixer nous dolors: d'una banda va desaparèixer la capacitat per a l'error; de l'altra, les identitats es van constrènyer dins de conceptes. Va ser llavors quan l'obra va deixar de ser un ens propi que travessava l'artista per convertir-se en un aparador de la persona, en un accessori de la seva identitat. El joc de crear va esdevenir instància productiva: calia *mostrar-lo* per poder ser *comparat, jutjat i adquirit* per part de certes institucions i persones. Les obres van deixar de significar per si mateixes; el seu significat naixia ara del seu context de producció.

I a aquest esport es va sotmetre l'artista. Si pretenia sobreviure com a figurant d'aquell espectacle havia d'actuar, pensar i crear sota certes lògiques per poder ser finançada; podia dedicar temps a l'obra, però havia de dedicar encara més temps *lxs altrxs* i així no caure en l'oblit, en el temible i monstruós anonimat. L'artista somiava i somiava tenir el temps per dedicar-se a crear l'obra. Però les estructures de finançament li aconsellaven invertir el

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

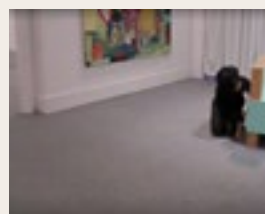
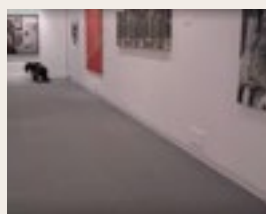
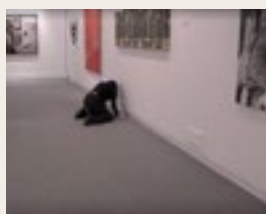
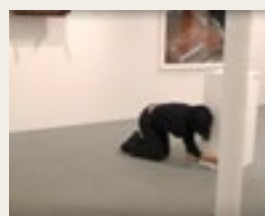
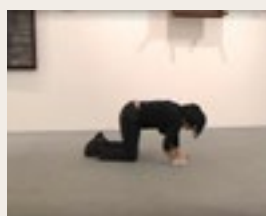
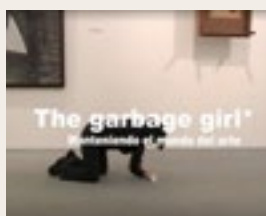
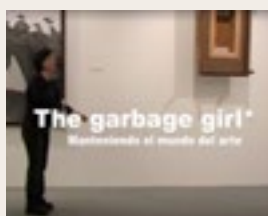
Desparalitzar la violència

seu temps a compartir la seva vida privada, a millorar la seva vida pública, a actualitzar la seva aparença estètica per poder acompanyar l'obra en qüestió.

Així, l'artista consumia els seus dies elaborant dossiers on imaginava l'obra, on referenciava l'obra, on escrivia textos que envoltaven l'obra, i actualitzava el seu feed parlant de l'obra. Tot perquè les estructures de finançament poguessin jutjar-la com a candidata adequada per, finalment, realitzar l'obra. Artista i obra s'estimaven, s'enyoraven, s'esperaven... però mai no arribaven a tocar-se. En aquest món l'obra ja no era el centre de les mirades; el compartia amb l'artista, que havia de convertir-se, amb el seu cos, en una *performance* vivent.

Quan el temps i el cos estan subordinats a una imatge donada, a una agenda que s'ha de complir per obtenir acceptació, com es realitza l'exorcisme? Com s'assoleix el buit, com s'alliberen les formes?

Com es torna a jugar quan s'ha venut la capacitat d'imaginar?

*The garbage girl,
Manteniendo el mundo del arte, Estibaliz
Sádaba(2007, 6 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

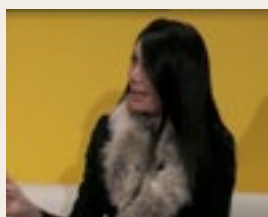
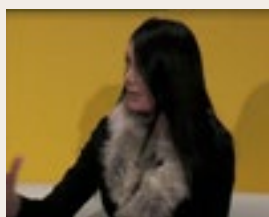
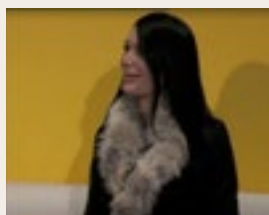
QÜESTIONAR

IMAGINAR

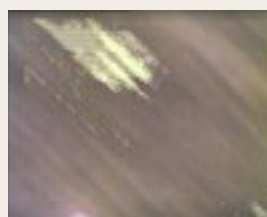
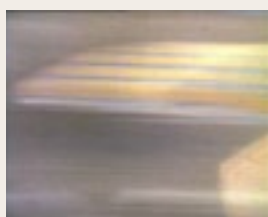
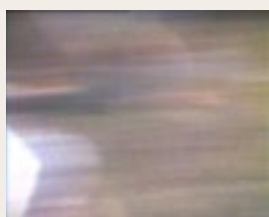
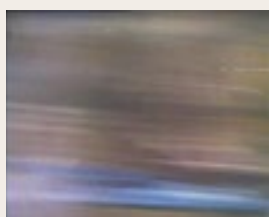
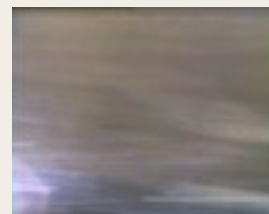
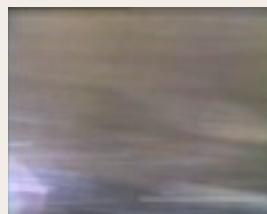
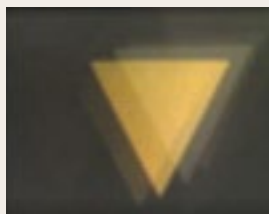
FICCIONAR

Els somnis
El retratRessonàncies
El dolAquesta és la meva Espanya
Cartes d'amorSimfonies de ciutat
El diari**El dolor de crear**

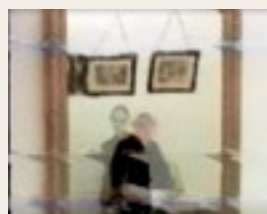
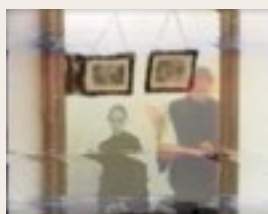
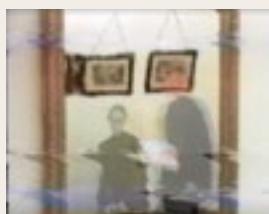
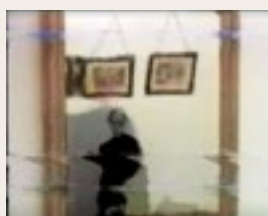
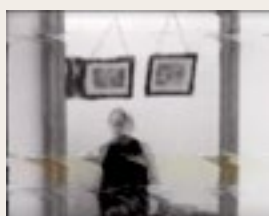
Música i silenci

Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

Populismo y popularidad, Antonio Ortega (2005, 34 min.)

La familia del artista no le comprende, Juan Crego (1986, 3 min.)

Cuento de amor verdadero, Carlos TMori (1991, 4 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

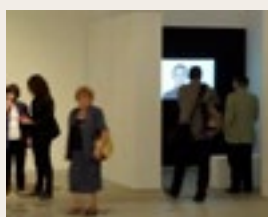
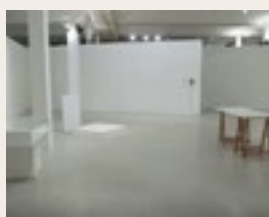
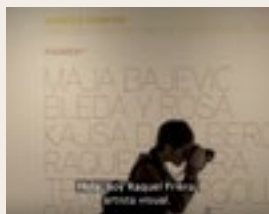
FICCIONAR

Els somnis
El retratRessonàncies
El dolAquesta és la meva Espanya
Cartes d'amorSimfonies de ciutat
El diari**El dolor de crear**

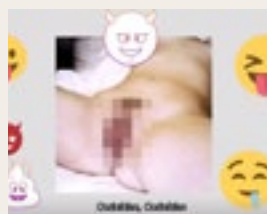
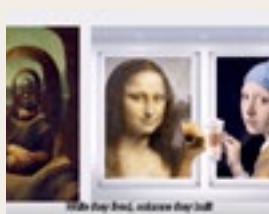
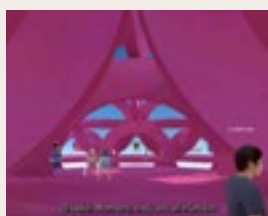
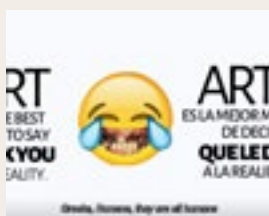
Música i silenci

Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

La mala pintura,
Carles Congost
(2008, 11 min.)

L'art de vendre,
Raquel Frieria (2012,
6 min.)

*Menudo viaje. El
sueño torcido del
arte contemporáneo,*
María Cañas (2022,
22 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

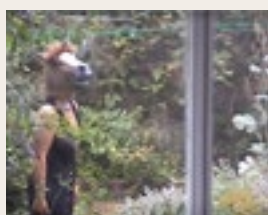
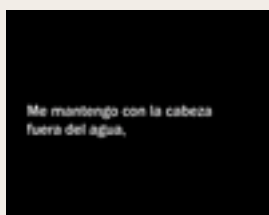
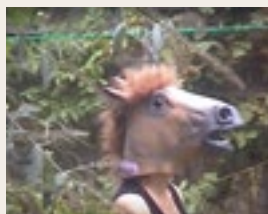
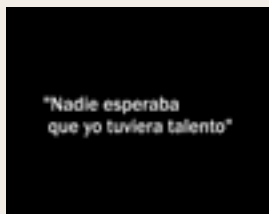
FICCIONAR

Els somnis
El retratRessonàncies
El dolAquesta és la meva Espanya
Cartes d'amorSimfonies de ciutat
El diari**El dolor de crear**

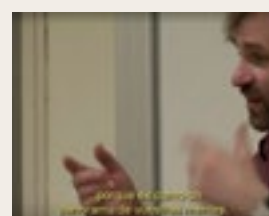
Música i silenci

Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

*Nada que perder,
nada que ganar, So-
mosNosotros (2015,
10 min.)*

*Nadie esperaba que
yo tuviera talento,
Estibaliz Sádaba
(2005, 3 min.)*

*Filmmaker (about
Victor Kossakovsky),
Carlos Esbert,
Cristóbal Fernández,
Antoni Pinent (2004,
55 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

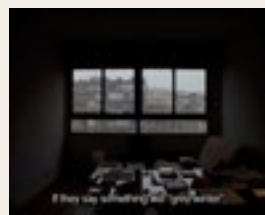
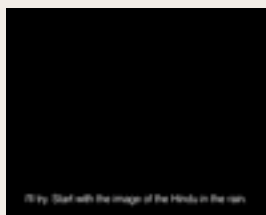
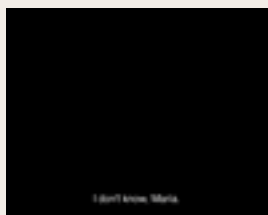
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

Los orígenes del marketing (pieza pluma sobre asuntos pesados), León Siminiani (2010, 6 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

¿Pot existir el silenci?

Què el diferencia del soroll?

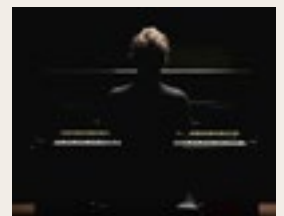
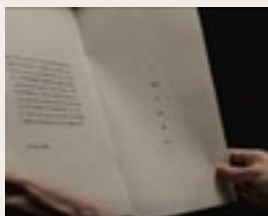
Són coses diferents el soroll i la música?

Com modifica un so el fet de ser enregistrat?

³⁶ John Cage, The future of music: Credo, 1937 (1961, Wesleyan University Press)

Siguem on siguem, el que sentim és principalment soroll. Quan l'ignorem, ens molesta. Quan l'escoltem, ens sembla fascinant. El so d'un camió a vuitanta quilòmetres per hora. L'estàtica entre emissores. La pluja. Volem capturar i controlar aquests sons, utilitzar-los no com a efectes sonors, sinó com a instruments musicals.

El compositor (organitzador del so) s'enfrontarà no només al camp complet del so, sinó també al camp complet del temps. El fotograma o fracció de segon, seguint la tècnica cinematogràfica establerta, serà probablement la unitat bàsica en la mesura del temps. Cap ritme quedarà fora de l'abast del compositor.”³³

4'33", Raquel Frieria
(2019, 7 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

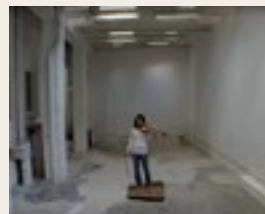
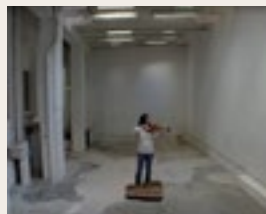
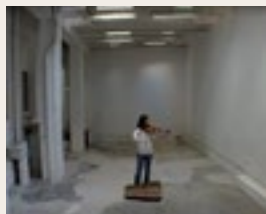
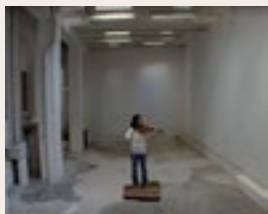
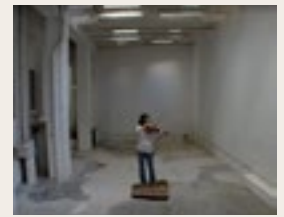
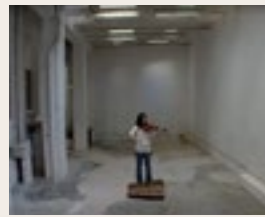
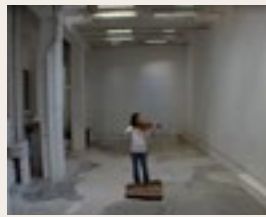
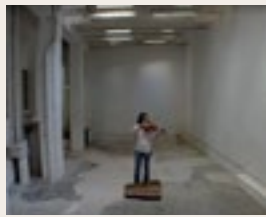
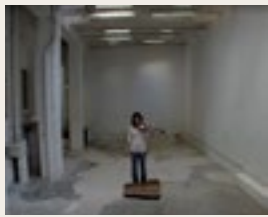
El diari

El dolor de crear

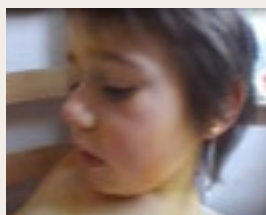
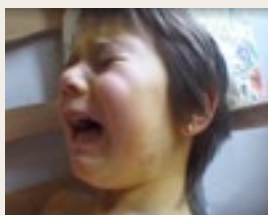
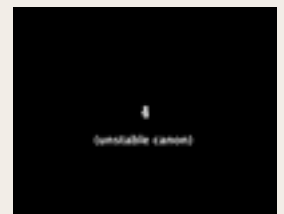
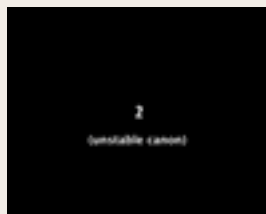
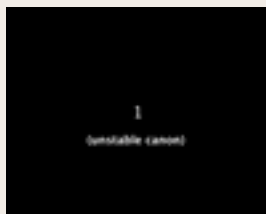
Música i silenci

Propaganda(es)

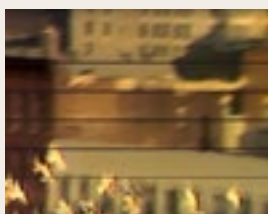
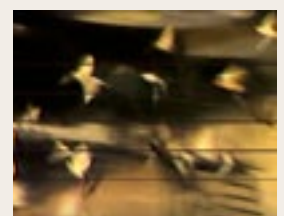
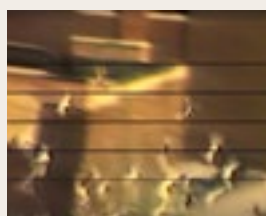
Desparalitzar la violència

Aire comprimido:
músicos, Daniel
Chust Peters (2005,
23 min.)

Canon inestable,
Francisco Ruiz de
Infante (2010, 5 min.)

Flight, Eugènia Bal-
cells (1981, 8 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis
El retrat
Ressonàncies
El dol
Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor
Simfonies de ciutat
El diari

El dolor de crear
Música i silenci
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

Oramics: Atlantis anew, Aura Satz (2011, 7 min.)

Pieza musical, Javier Codesal (2002, 8 min.)

Festival Club. Donde nada ocurre, Irene de Andrés (2013, 24 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

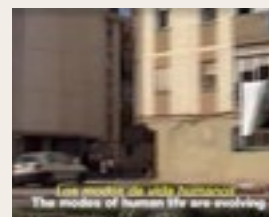
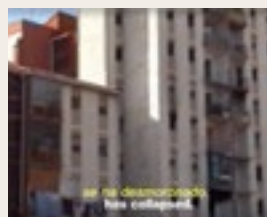
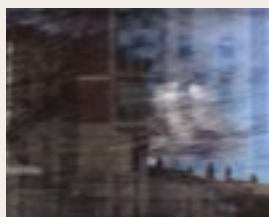
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

An error occurred,
Alonso Gil (2001, 11
min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

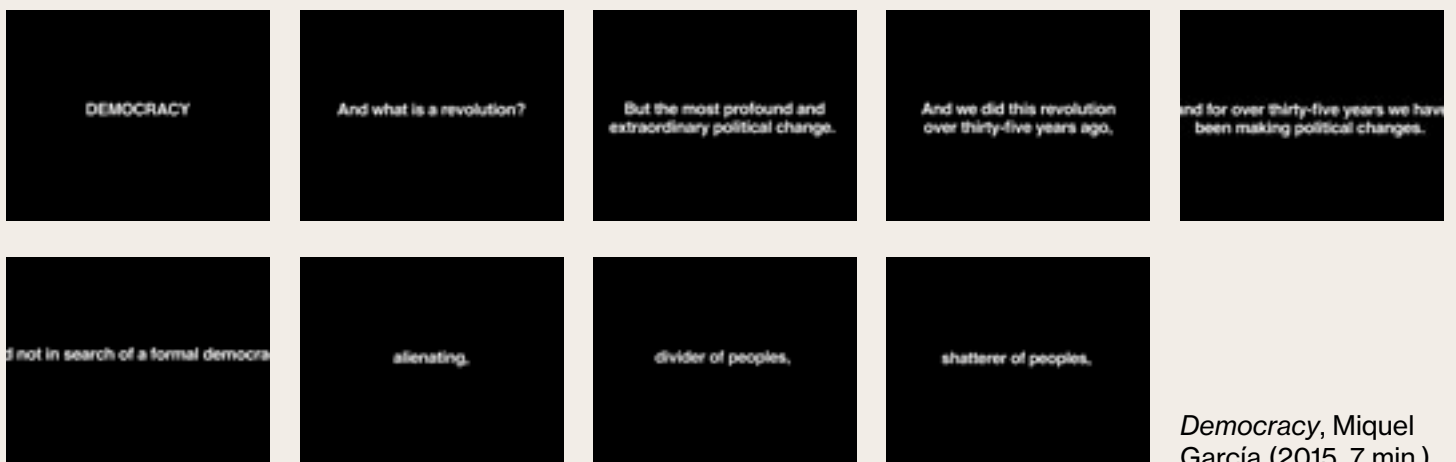
FICCIONAR

Els somnis
El retrat
Ressonàncies
El dol
Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor
Simfonies de ciutat
El diari
El dolor de crear
Música i silenci
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

Què tenen en comú el feixisme i la democràcia?
En tots dos, el discurs es transmet a través de símbols, imatges i manipulació. De propaganda. Aquesta paraula, silenciada avui perquè sembla obsoleta, perquè remet a guerres passades i a temps antics, ha estat desplaçada per altres termes que sonen més neutres, com ara publicitat o màrqueting. Però també, i especialment avui, la propaganda continua movent el món. El creador d'algunes de les campanyes publicitàries més famoses de la història, que va aconseguir convertir en fumadora mitja població dels EUA (nebod, a més, de Sigmund Freud), ho tenia clar:

³⁷ Edward Bernays, Propaganda, 1928 (2011, Editorial Melusina)

Organitzar el caos. LA MANIPULACIÓ conscient i intel·ligent dels hàbits i opinions organitzades de les masses és un element d'importància en la societat democràtica. Aquells que manipulen aquest mecanisme ocult de la societat constitueixen el govern invisible que ostenta el veritable poder que regeix el destí del nostre país.

Democracy, Miquel García (2015, 7 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

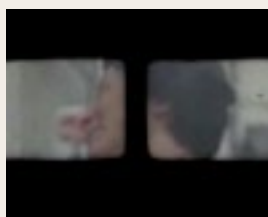
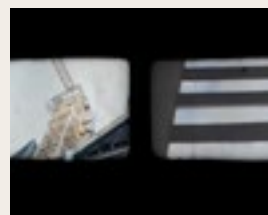
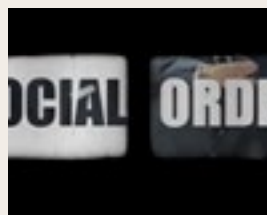
El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

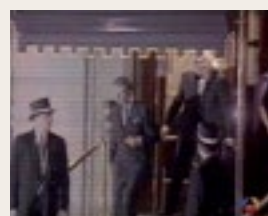
Desparalitzar la violència

*Cinétract #1: from
oikos to thanatos,
Miguel Ángel Rego
(2015, 12 min.)*

*El año en que el futu-
ro acabó (comenzó),
Marcelo Expósito
(2007, 12 min.)*

*Body building, Ga-
briel Villota Toyos
(1999, 29 min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

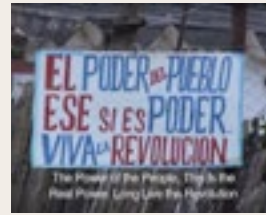
El diari

El dolor de crear

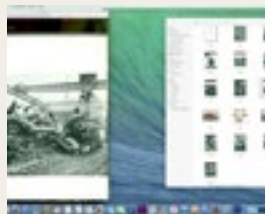
Música i silenci

Propaganda(es)

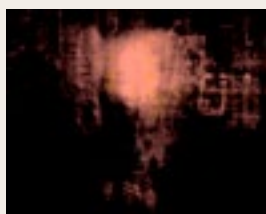
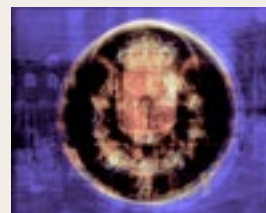
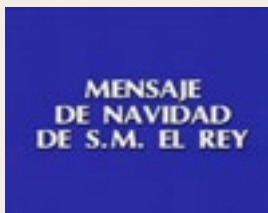
Desparalitzar la violència

Más que palabras,
Beatriz Caravaggio
(2006, 26 min.)

Artefactos del en-
cantamiento, Mario
Espliego (2017, 13
min.)

Todos los discursos
del rey, Pablo Useros
(2017, 17 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

Simfonies de ciutat

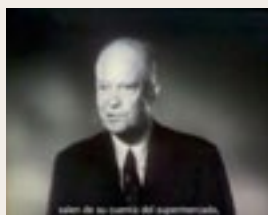
El diari

El dolor de crear

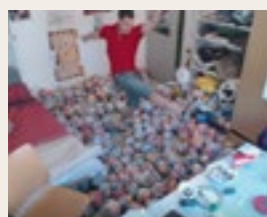
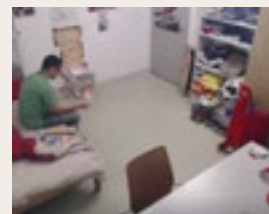
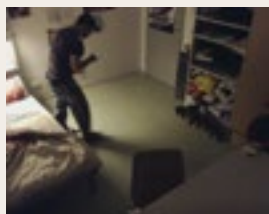
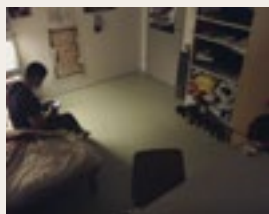
Música i silenci

Propaganda(es)

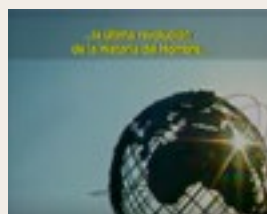
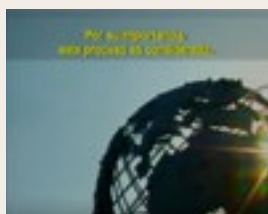
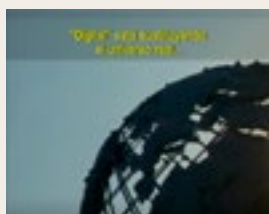
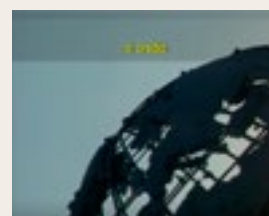
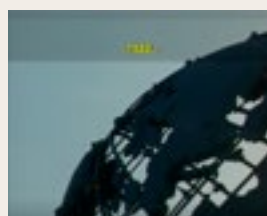
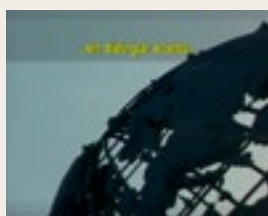
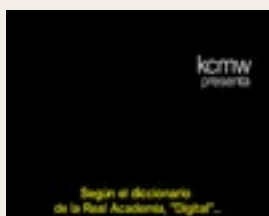
Desparalitzar la violència

*Political advertisement
VII, Antoni Muntadas
(2008, 15 min.)*

*My city a bit cleaner
of advertising every
day, Javier Velázquez
Cabrero (2012, 6
min.)*

*Kc#3: Digital, León
Siminiani (2003, 7
min.)*

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis
El retrat
Ressonàncies
El dol
Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor
Simfonies de ciutat
El diari
El dolor de crear
Música i silenci
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

Que la meditació i el consum massiu d'imatges violentes generen una paràlisi en qui les mira és una cosa que ja sabem, perquè ho experimentem. Com pot el creador d'imatges apel·lar i generar una re-acció en qui observa? Abordant les violències no des de la seva imatge explícita, sinó des dels marges, experimentant amb la manera com la imatge i la paraula xoquen, és possible generar un impacte més conscient que no pas a través de la presentació descarnada de la imatge violenta en si mateixa. Rodejar la realitat traumàtica, convertir-la en metàfora, qüestionar-se l'ús i la funció de la imatge explícita, resulta més necessari que mai en una societat on ja fa temps que les imatges de l'horror i de la banalitat han arribat a tenir el mateix pes.

³⁸ Susan Sontag, Sobre la fotografia, 1973 (2008, Debolsillo)

Si és que hi ha una manera millor d'incloure el món de les imatges dins del món real, caldrà una ecologia no només de les coses reals sinó també de les imatges.

Sin imágenes, Josu Rekalde (1994, 3 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

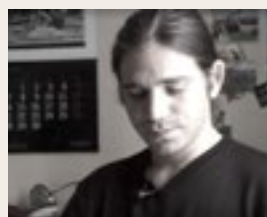
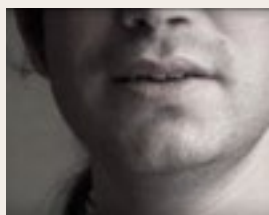
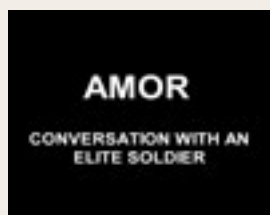
QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis
El retrat
Ressonàncies
El dol
Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor
Simfonies de ciutat
El diari

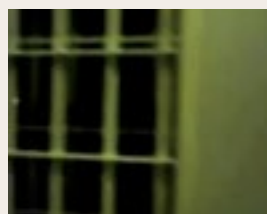
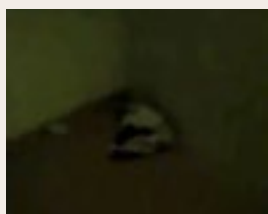
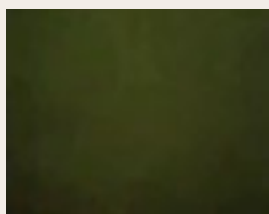
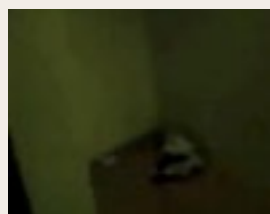
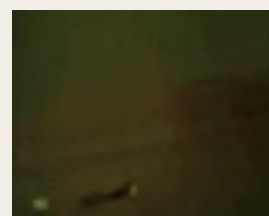
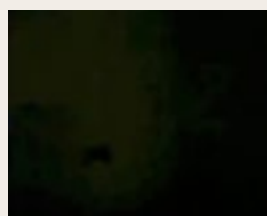
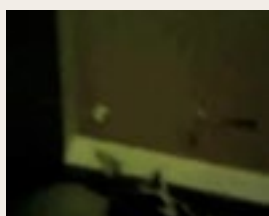
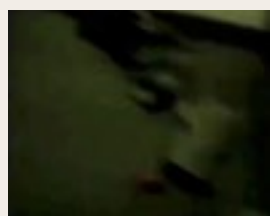
El dolor de crear
Música i silenci
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

Amor, Lluís Escartín
(2001, 27 min.)

For/against, Eugènia Balcells
(1983, 3 min.)

Real Decreto
2393/2004, Daniel Ortiz, Xosé Quiroga
(2010, 5 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

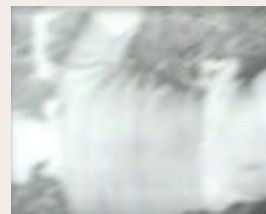
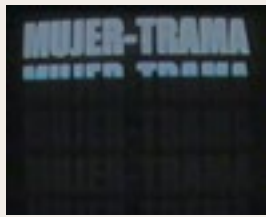
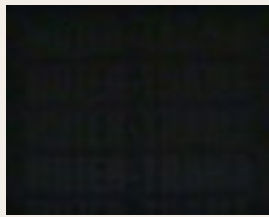
IMAGINAR

FICCIONAR

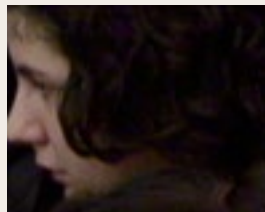
Els somnis
El retrat
Ressonàncies
El dol

Aquesta és la meva Espanya
Cartes d'amor
Simfonies de ciutat
El diari

El dolor de crear
Música i silenci
Propaganda(es)
Desparalitzar la violència

Mujer trama, Virginia Villaplana Ruiz (1997, 5 min.)

El jurado, Virginia García del Pino (2012, 63 min.)

La columna, Carlos Vázquez Méndez (2009, 3 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

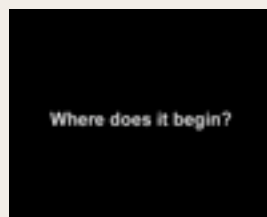
Simfonies de ciutat

El diari

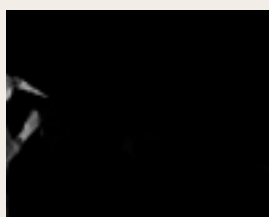
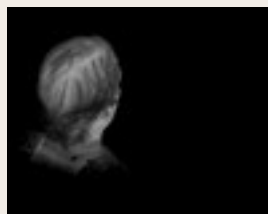
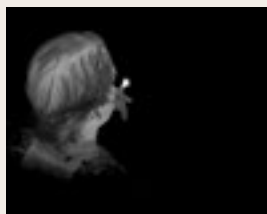
El dolor de crear

Música i silenci

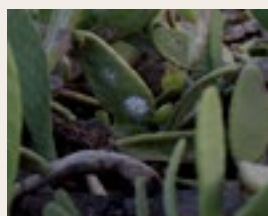
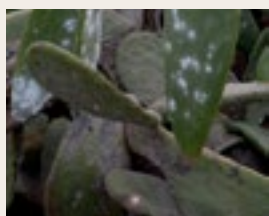
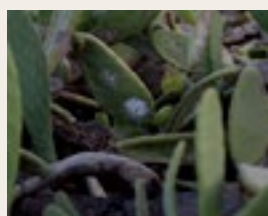
Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

El origen de la violencia, Cecilia Barriga (2005, 1 min.)

La sangre es blanca, Óscar Vicentelli (2021, 13 min.)

La plaga, el provecho, Eulàlia Rovira, Adrian Schlinder (2022, 5 min.)

ARXIVAR

COL·LECCIONAR

SENTIR

QÜESTIONAR

IMAGINAR

FICCIONAR

Els somnis

El retrat

Ressonàncies

El dol

Aquesta és la meva Espanya

Cartes d'amor

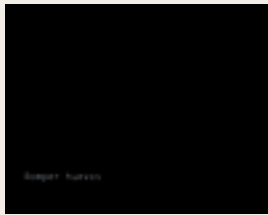
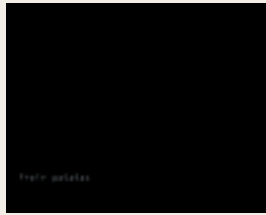
Simfonies de ciutat

El diari

El dolor de crear

Música i silenci

Propaganda(es)

Desparalitzar la violència

*Retomar sonidos,
Matteo Guidi (2016,
8 min.)*

*No es la imagen, es
el objeto, Andrés
Duque (2008, 12
min.)*

*Mapa mudo, Valeri-
ano López (2016, 2
min.)*

CONCLOURE

En aquest text, on m'he desplaçat entre allò íntim, allò rigorós i allò curatorial, em plantejo què significa arxivar, col·leccionar i, en el fons, construir memòria. Al llarg del seu recorregut, observo la ficció fundacional de l'arxiu com a espai d'objectivitat i neutralitat per qüestionar-lo com un territori on s'exerceixen relacions de poder, s'hi inscriuen violències i se silencien determinades subjectivitats. La tasca de l'arxivista, lluny de ser un ofici regit per principis inqüestionables, es mostra com un acte profundament subjectiu, performatiu i, per tant, polític. Cada gest de selecció, descart i classificació és un acte de creació de significat que consolida un règim de veritat i una narrativa històrica.

Davant d'aquesta arquitectura de poder, aquest text proposa una reorientació des del sentir. Seguint pensadores com Sara Ahmed, reclamo la legitimitat de l'emoció com una pràctica social i cultural inscrita en els documents i en el mateix acte d'arxivar, i no com un element aliè o irrellevant. La reconciliació amb l'emoció no és una debilitat ni un caprici, sinó un acte de responsabilitat ètica. Implica reconèixer el biaix, obrir-se a la crítica i permetre que l'afectivitat (sempre present, d'altra banda) il·lumini noves lògiques d'organització.

Assumint aquesta idea, he dut a terme un exercici de navegació per l'arxiu d'Hamaca qüestionant les meves pròpies pràctiques pretèrites com a arxivista i atrevint-me a catalogar des d'un lloc vulnerable, on la subjectivitat es mostra clarament com a principi ordenador. Projectes com Hamaca, que permeten l'assaig i l'error, donen lloc a espais d'experimentació amb l'arxiu on es poden exercir aquest tipus de pràctiques.

Les col·leccions sorgides al capítol Ficcions pretenen ser una mena de materialització metodològica de tota la teoria anterior. Les dotze col·leccions temàtiques plantejades no aspiren a l'exhaustivitat ni a la lògica taxonòmica. Són, en canvi, constel·lacions subjectives, arxius íntims construïts des de l'obsessió, l'humor i la ferida. Plantegen que la classificació des de l'emoció s'activa en el xoc entre les peces i l'experiència única de cada espectadora en veure-les. Es proposa l'arxiu com una zona de contacte viva, un instrument per a la reapropiació crítica, la recreació de mons i la desparalització davant la hipertròfia del present.

El gest més responsable de l'arxivista podria ser, paradoxalment, aprendre a desarxivar: deixar anar les certeses de l'ordre heretat per obrir-se al joc, la ficció i la ressonància afectiva com a principis organitzadors d'una memòria més habitable, plural i conscient del seu propi poder.

BIBLIOGRAFIA

- Ahmed, Sara (2018), *La política cultural de las emociones*, Universidad Nacional Autónoma de México.
- Azoulay, Ariella (2019), *Historia potencial, T-e-e-oría*.
- Barthes, Roland (1977-1979), *Diario de duelo*, Paidós.
- Benjamin, Walter (1931), *Desembalo mi biblioteca. El arte de coleccionar*, Epublibre.
- Bernays, Edward (1928), *Propaganda*, Melusina.
- Blasco Gallardo, Jorge (2010), *Museografiar archivos como una de las malas artes*, Revista Errata nº1.
- Bourdieu, Pierre (1979), *La distinción: criterio y bases sociales del gusto*, Taurus.
- Borges, Jorge Luis (1960), *Borges y yo*, en *El hacedor*, Emecé.
- Cage, John (1937), *The future of music: Credo*, en *Silence: Lectures and Writings*, Wesleyan University Press
- Castro Córdoba, Elena (2024), *Estudios temporales. Archivando las temporalidades queer: afectividad y materialidad desde el archivo de Ca la Dona*, Universidad Complutense de Madrid.
- Cornago Bernal, Óscar (2020), *El archivo como ficción operativa: la autoridad suspendida*, Revista Artilugio nº 6.
- Cornago Bernal, Óscar (2021), *Performatividad y archivo, a partir del proyecto Atlas (de) las obras perdidas de Beatriz Catani*, Cuadernos del CILHA nº 35.
- Derrida, Jacques (1995), *Mal de archivo, una impresión freudiana*, Trotta.
- Guasch, Ana (2011), *Arte y archivo, 1920-2010. Genealogías, tipologías y discontinuidades*, Akal.
- Hooks, Bell (2000), *Todo sobre el amor: nuevas perspectivas*, Paidós.
- Lozano, Antonio (2019), *La voz de la ciudad*, en *Paisaje y esfera pública*, Servicio de Publicaciones y difusión científica de Las Palmas de Gran Canaria.
- Maillard, Chantal (2018), *En la traza. Pequeña zoología poemática*, Vaso Roto.
- Rosa, Hartmut (2019), *Resonancia: una sociología de la relación con el mundo*, Katz.
- Rulfo, Juan (1955), *Pedro Páramo*, Fondo de Cultura Económica.
- Schwartz, Joan M. & Cook, Terry (2002), *Archivos, registros y poder: de la teoría (posmoderna) a la performance (archivística)*, en *Archivar (La virreina Centre de la Imatge, 2017)*.
- Sontag, Susan (1966), *Contra la interpretación*, Alfaguara.
- Sontag, Susan (1977), *Sobre la fotografía*, Alfaguara.
- Soto Calderón, Andrea (2022), *Restos para memorias posibles y la realidad como cante*, episodio del podcast *Archivo, Desarchivo, Anarchivo, Contrarchivo y otra vez Archivo*.
- Srnicek, Nick (2018), *Capitalismo de plataformas*, Caja Negra.
- V.V.A.A. (1995), *Diccionario de Terminología Archivística*, Ministerio de Cultura, Subdirección General de los Archivos Estatales.
- Zambrano, María (1965), *El sueño creador*, Alianza Editorial.

← Publicacions prèvies

01 **Estudios raros / Estudis raros** / Núria Gómez Gabriel

HAMACA INVESTIGA: Video-t

<https://hamacaonline.net/projects/estudis-raros-per-nuria-gomez-gabriel/> (ES i CAT)

02 **Hacer archivo para habitar el gesto / Fer arxiu per habitar el gest / Milagros Valerio**

HAMACA INVESTIGA: ALUMNI EQZE

<https://hamacaonline.net/projects/fer-arxiu-per-a-habitar-el-gest-per-milagros-valerio/> (ES i CAT)

Conflicto no es lo mismo que abuso / Laura Macaya y Hamaca

HAMACA INVESTIGA

<https://hamacaonline.net/projects/publicacio-conflicto-no-es/> (ES i CAT)

03 **De la guerra (notas al pie para el momento presente)** / Marla Jacarilla

HAMACA INVESTIGA: Video-t

<https://hamacaonline.net/projects/de-la-guerra-marla-jacarilla/>

04 **Una revisión taxonómica desde los colectivos queer, LGTBIQA+ y transfeministas. Creación de un glosario** / Julia Cortegana

HAMACA INVESTIGA: ALUMNI EQZE

<https://hamacaonline.net/projects/una-revisio-taxonomica-des-dels-collectius-queer/> (CAST i CAT)

Escuelita para Boomers: pautas para un proyecto de educación invertida sobre salud mental y justicia ecosocial en Vallecas (ES) y San Siro (IT) / Hamaca, Kinab y Locus*

RECURSOS D' APRENENTATGE

<https://hamacaonline.net/projects/escuelita-para-boomers-publicacion/> (CAST y ENG)

→ Publicacions futures

06 **Fuego, archivo del odio** / Anaís Córdova-Páez

HAMACA INVESTIGA: Video-t

07 **Hidrodelia** / Marta Echaves

HAMACA INVESTIGA

HAMACA	
Barcelona (Hangar) Madrid (Usera)	
Con la colaboración de / Generalitat de Catalunya Ajuntament de Barcelona Ministerio de Cultura	 plataforma de audiovisual experimental